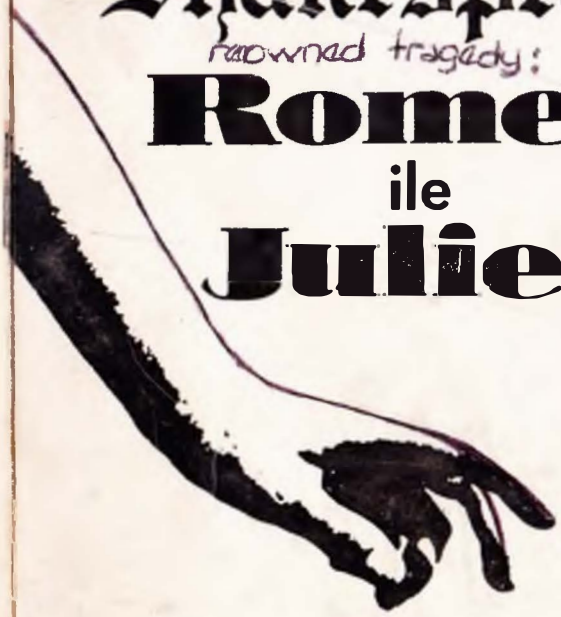
67

SHAKESPEARE ROMEO İLE JULIET

Shakespeare's

renowned tragedy:

Romeo ile Juliet

bilgi yayınevi

written by:
William
Shakespeare
Translated by:
T. Oflazoğlu
Read by:
Ümit Özbek

BİLGİ YAYINLARI 67
TİYATRO DİZİSİ 18

Birinci Basım
Eylül 1968

BİLGİ YAYINEVİ
Sakarya Caddesi 8
Telf. 17 74 03 - 12 50 67
Yenişehir, Ankara

WILLIAM SHAKESPEARE

ROMEO İLE JULIET

Türkçesi A. Turan Oflazoğlu

BİLGİ YAYINEVİ

Kapak Düzeni stüdyo in

Bilgi Basımevi - Ankara, 1968

ROMEO İLE JULIET TRAGEDYASI

KİŞİLER

ESCALUS, *Verona Prensi*
PARIS, *Prensin akrabasından soylu bir genç*
MONTAGUE, CAPULET } *Birbiriyle kavgalı iki ailenin başları*
YAŞLI BİR ADAM, *Capulet ailesinden*
ROMEO, *Montague'nün oğlu*
MERCUTIO, *Prensin akrabası ve Romeo'nun arkadaşı*
BENVOLIO, *Montague'nün yeğeni ve Romeo'nun arkadaşı*
TYBALT, *Lady Capulet'in yeğeni*
RAHİP LAWRENCE, *Fransisken mezhebinden*
RAHİP JOHN, *Aynı mezhepten*
BALTHASAR, *Romeo'nun uşağı*
SAMPSON, GREGORY, } *Capulet'in uşakları*
PETER, *Juliet'in dadısının uşağı*
ABRAHAM, *Montague'nün uşağı*
BİR ECZACI,
ÜÇ ÇALGICI,
PARIS'İN UŞAĞI,
BİR BAŞKA UŞAK,
BİR SUBAY,
LADY MONTAGUE, *Montague'nün karısı*
LADY CAPULET, *Capulet'in karısı*
JULIET, *Capulet'in kızı*
JULIET'İN DADISI
Veronalılar; Her iki ailenin akrabaları;
Maskeliler, Muhafızlar, Nöbetçiler, Hizmetçiler
Koro

SAHNE: *Verona; Mantua*

,

ÖNDEYİŞ

(Koro girer.)

KORO

Sahnemizi açtığımız güzel Verona'da
şerefte birbirinin dengi iki aile,
eski bir kin yüzünden kavgaya tutuşur da,
lekelenir yurttaş eli yurttaş kanıyle.
Bu iki ailenin uğursuz tohumundan işte
alnı kara yazılı iki sevgili doğar,
yürekler acısı ölümleriyle birlikte
büyüklerin kinini toprağa gömer bunlar.
O korkunç seyri ölüm damgalı aşklarının
ve ana babaların sürüp giden öfkesi
--ki ancak ölümüyle son bulur çocukların—
iki saat oyalıyacaktır sahnemizi.
İşte bütün bunları sabırla dinlerseniz,
şimdi söylenmeyeni birazdan gösteririz.

(Koro çıkar.)

BİRİNCİ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Verona. Bir alan.

(Kapulet'lerden Sampson ve Gregory, kılıç kalkanla girerler.)

SAMPSON

Şunu bil ki Gregory, altında kalamayız bu hakaretlerin.

GREGORY

Elbette, biz hamal değiliz ki.

SAMPSON

Yani, kafamız kızdı mı, çekeriz kılıçları.

GREGORY

Öyle! Sağ kaldıkça, cellât ilmiğinden çekmeye bak boynunu.

SAMPSON

Çabuk vururum bir kızarsam.

GREGORY

Vuracak kadar da çabuk kızmazsın ama.

SAMPSON

Montague'lerin bir köpeği bile beni kızdırmaya yeter.

GREGORY

Kızmak, yerinde duramamaktır; yiğitlik ise, durup dayanmaktır; demek ki sen, kızdın mı tüyeceksin.

SAMPSON

O evin bir köpeği bile kızıp dayanmama yeter: Montague'lerden bir erkek ya da bir kız görmiyeyim, tutarım duvar dibini.

GREGORY

Güçsüz herifin biri olduğunu gösterir bu; malûm a, güçsüzler duvar dibini tutarlar.

SAMPSON

Doğru. Bu yüzden kadınlar, daha güçsüz oldukları için, hep duvara itilirler; ben de bu yüzden, Montague'lerin erkeklerini duvardan itip kızlarını dayıyacağım oraya.

GREGORY

Ama kavga yalnız efendilerle biz uşaklar arasında.

SAMPSON

Hepsi bir, bakmam gözlerinin yaşına; erkekleriyle dövüştüm mü, kızlarına aman vermem, uçururum başlarını.

GREGORY

Kızların başlarını mı?

SAMPSON

Evet, kızların başlarını, ya da kızlıklarının. Artık nasıl anlarsan!

GREGORY

Onlar nasıl duyarlarsa öyle anlasınlar.

SAMPSON

Ben dayandıkça duyarlar beni; etimin ne yaman bir tadı olduğunu herkes bilir.

GREGORY

İyi ki balık değilsin, yoksa çiroz olurdun. Çek kılıcını, Montague'lerden iki kişi geliyor.

(Abraham ile Balthasar girerler.)

SAMPSON

İşte çektim kılıcımı; sen sataş, ben arkandayım.

GREGORY

Ne! Arkanı dönüp tüyecek misin yoksa?

SAMPSON

Merak etme.

GREGORY

Nasıl merak etmem!

SAMPSON

Yasa bizden yana olsun; bırak onlar başlasınlar.

GREGORY

Geçerken suratımı asacağım, neye çekerlerse çeksinler.

SAMPSON

Yani gözleri keserse. Başparmağımı ısıracağım onlara; buna katlanırlarsa, rezil oldular demektir.

ABRAHAM

Başparmağını bize mi ısırıyorsun efendi?

SAMPSON

Isırıyorum başparmağımı efendi.

ABRAHAM

Başparmağını bize mi ısırıyorsun efendi?

SAMPSON *(Gregory'ye)*

Evet dersem bizden yana mı yasa?

GREGORY

Hayır.

SAMPSON

Hayır efendim, başparmağımı size ısırmıyorum efendim; ama ısırıyorum başparmağımı efendim.

GREGORY

Niyetin kavga mı efendi?

ABRAHAM

Kavga mı? Hayır efendim!

SAMPSON

Kavga istiyorsan buyur, hazırım; benim efendim aşağı değil seninkinden.

ABRAHAM

Üstün de değil ama!

SAMPSON

Öyle olsun efendi.

(Benvolio girer.)

GREGORY *(Sampson'a)*

Üstündür de, efendimizin akrabasından biri geliyor bak.

SAMPSON

Elbette üstün, efendi!

ABRAHAM

Yalan söylüyorsun.

SAMPSON

Erkekseniz, çekin kılıcınızı. O yaman vuruşunu unutma Gregory.

(Vuruşurlar)

BENVOLIO *(Kılıcıyla kılıçlarına vurarak)*

Ayrılın budalalar! İndirin kılıçlarınızı, ne yaptığınızın farkında değilsiniz.

(Tybalt girer.)

TYBALT

Bu yüreksiz uşaklara kılıç çekiyorsun ha?
Dön Benvolio, dön de gör ölümünü.

BENVOLIO

Niyetim barıştırmak; kınında tut kılıcını,
ya da bu adamları ayırmak için kullan benimle.

TYBALT

Hem kılıcını çekmiş, hem barıştan dem vuruyorsun!

Cehennemden, bütün Montague'lerden ve senden
nasıl tiksinirsem, öyle tiksinirim bu sözden.
Sıkı dur ödlek!

(Vuruşurlar, her iki aileden adamlar gelip kavgaya katılırlar. Derken yurttaşlar ve eli sopalı subaylar girer.)

I. SUBAY

Sopalılar, baltalılar, mızraklılar! Vurun, bastırın şunları!
Kahrolsun Capulet'ler, kahrolsun Montague'ler!

(Cüppesini giymiş, ihtiyar Capulet ile Lady Capulet girerler.)

CAPULET

Ne bu gürültü? Verin uzun kılıcımı bana, hey!

LADY CAPULET

Koltuk değneği verin şuna, koltuk değneği!
Ne yapacaksın kılıcı?

CAPULET

Kılıcımı diyorum! İhtiyar Montague geliyor,
hem de kılıç savuruyor bana inat.

(İhtiyar Montague ile Lady Montague girerler.)

MONTAGUE

Seni alçak Capulet! Tutmayın beni, bırakın!

LADY MONTAGUE

Düşmana bir adım bile yaklaşmıyacaksın!

(Prens Escalus, maiyetiyle girer.)

PRENS

Serkeş uyruklar, barış düşmanları,
kılıçlarını komşu kanıyla kirletenler,
işitmiyor musunuz? Hey, size söylüyorum be adamlar,
damarlarından fışkıran mor pınarlarda
öfkelerinin ateşini söndüren canavarlar,

atın yere hışımlı silâhlarınızı,
kızgın prensinizin buyruğunu dinleyin.
Sizin, ihtiyar Capulet ve Montague,
üç kez bir hiç yüzünden çıkan kavganız
sessizliğini bozdu sokaklarımızın;
Verona'nın yaşlı başlı yurttaşları
üstlerine yaraşan ağır giysileri atarak
barıştan aşınmış çağ eskisi ellerle
eski mızraklarını kullanmak zorunda kaldılar
uğursuz nefretinizi bastırmak için.
Sokaklarımızı bir daha tedirgin ederseniz,
barış rehini olacak canlarınız.
Bu seferlik, hepiniz dağılın bakalım.
Sen, Capulet, benimle geleceksin;
sen de Montague, bugün öğleden sonra
Freetown'a, genel yargı yerine gelip
öğren bu davayla ilgili kararımızı.
Bir daha söylüyorum,
dağılsın canından olmak istemiyenler.

(Montague, Lady Montague ve Benvolio'dan başka herkes çıkar.)

MONTAGUE

Kim yeniledi bu eski kavgayı?
Söyle yeğenim, sen burda mıydın başladığında?

BENVOLIO

Hasmınızın uşaklarıyla sizinkiler
birbirine girmişlerdi ben geldiğimde,
ayırmak niyetiyle kılıcımı çekmiştim; tam o sıra
kızgın Tybalt geldi çekilmiş kılıcıyla;
meydan okuyan sözler savurdu kulaklarıma,
kılıcını başüstünde döndürüp bıçtı rüzgârları,
ama onlar bundan incinmediler,
ıslık çaldılar küçümsiyerek.
Biz böyle karşılıklı hamleler yaparken
başkaları da gelip katıldılar kavgaya;
derken prens geldi de ayırdı tarafları.

LADY MONTAGUE

Ah Romeo nerde? Onu gördünüz mü bugün?
İyi ki yoktu bu kavgada.

BENVOLIO

Efendim, o tapınılan güneş, doğunun
altın penceresinden bakmadan bir saat önce,
tedirgin bir gönül dışarlara sürüklemişti beni;
şehrin batısında uzanan çamlıkların altında
oğlunuza rastladım, geziniyordu erken saatte;
ona doğru yürüdüm; ama geldiğimi sezince,
dalıverdi korunun derinliklerine.
Ben de, kendi duygularımla ölçerek onunkini,
insan düşünceliyken ıssızlığı sevdiğinden,
ben bile yorgun benliğime fazla geldiğim için,
onun değil, kendi gönlümün keyfine uydum,
benden kaçmak isteyenden kaçındım seve seve.

MONTAGUE

Kaç sabah onu orda, gözyaşlarıyla
taze sabah çiğlerini çoğaltırken,
derin ahlarıyla bulutlara bulut katarken görmüşler.
Ama herkeslere sevinç veren güneş, doğunun
tâ en uzak yerlerinde, Şafak Tanrıçasının yatağından
kaldırmaya başlarken gölgeli perdeleri,
kederli oğlum ışıktan eve kaçıp
kapanıyor odasına, örtüyor pencereleri,
canım gündüzü dışarda bırakarak
uydurma bir gece yaratıyor kendine.
Bu halin nedeni iyi öğütlerle giderilmedikçe,
sonu karanlık ve uğursuz bence.

BENVOLIO

Soylu amcacığım, biliyor musunuz nedenini?

MONTAGUE

Ne biliyor, ne de öğrenebiliyorum kendisinden.

BENVOLIO

Onu sorguya çektiniz mi hiç?

MONTAGUE

Kendim de çektim, başka dostlar da.
Fakat o, akıl hocası kendi duygularının,
öyle bir kapalı ki, öyle bir saklıyor ki sırrını,
sondalardan, araştırmalardan öyle uzak ki:
bir tomurcuğu hain bir kurt nasıl kemirirse,
hani tatlı yapraklarını havaya açamadan,
güzelliğini güneşe sunamadan, —o da öyle işte.
öğrenebilseydik kederlerinin kaynağını,
seve seve bulurduk devasını.

(Romeo girer.)

BENVOLIO

Geliyor işte. Siz biraz çekilin lütfen.
Ya derdini öğrenirim, ya da yerim azarı.

MONTAGUE

Dilerim gerçek bir itiraf dinleyip
mutlu olasın. Hadi hanım, çıkalım biz.

(Montague ile karısı çıkarlar.)

BENVOLIO

Günaydın kuzenim.

ROMEO

Gün o kadar erken mi?

BENVOLIO

Dokuzu yeni vurdu.

ROMEO

Kederli saatler amma da uzun geliyor insana.
Babam mıydı demin çabucak uzaklaşan?

BENVOLIO

Oydu. Nedir Romeo'nun saatlerini uzatan keder?

ROMEO

Onları kısaltacak şeyin bende bulunmaması.

BENVOLIO

Âşık mısın?

ROMEO

Oldum...

BENVOLIO

Aşktan mı?

ROMEO

Sevdiğimin lütfundan oldum.

BENVOLIO

Ah, görünüşte öyle nazik olan aşk
nasıl da zalim ve hoyrat oluyor denenince!

ROMEO

Ah bu aşk, gözleri bağlıyken bile
nasıl görür gönlümüze giden yolları!
Yemeği nerde yiyelim? Hay Allah Kavga mı oldu burda?
Hayır, anlatma, duydum hepsini.
Nefretten neler doğuyor, ama daha çoktur sevgiden doğan.
Ey kavgacı sevgi! Ey sevilen nefret!
Ey hiçten yaratılan şeyler!
Ey ağır hafiflik! Ciddî hoppalık!
Güzel şekillerin biçimsiz kargaşası!
Kurşun tüy, parlak duman, soğuk ateş, hasta sağlık!
Hep uyanık uyku! Ey kendisi olmayan!
Duyarım bu sevgiyi, ama zevk almam ondan.
Gülmüyor musun?

BENVOLIO

Hayır kuzenim, izin ver de ağlıyayım.

ROMEO

Neye canım?

BENVOLIO

O sevgili yüreğinin derdine.

ROMEO

Neylersin, böyledir aşkın çilesi.
Kendi acılarım taş gibi oturmuş bağrıma,
sen de üzüntülerini katınca

daha bir artıyor onlar. Gösterdiğin bu sevgi
dert katıyor zaten çok olan derdime.
Sevgi, iç çekişlerin buğusuyla yükselen bir dumandır;
o bu dumandan arındı mı
parlıyan bir ateş olur sevenlerin gözünde;
bir de kederlenmiye görsün,
sevenlerin gözyaşıyla beslenen bir denizdir artık.
Başka nedir ki o? En akıllı bir cinnet,
boğunç bir zehir, kurtarıcı bir tatlılık.
Hoşça kal kuzenim.

BENVOLIO

Dur, ben de geliyorum!
Böyle bırakıp gidersen üzmüş olursun beni.

ROMEO

Yitirdim kendimi, ben burda değilim;
Romeo değil bu, o bir başka yerde.

BENVOLIO

Bana ciddî söyle, kimdir sevdiğin?

ROMEO

Nasıl, söyleyip de inliyeyim mi?

BENVOLIO

İnliye misin? Ne münasebet!
Yalnız, ciddî söyle, kim?

ROMEO

Hastaya ciddî olarak vasiyetnamesini yazdırmak
ölümünü hızlandıran bir haber olur ancak.
Ciddî söylüyorum, kuzenim, seviyorum bir kadını.

BENVOLIO

İyi nişan almışım, âşıksın derken.

ROMEO

Yaman nişancısın! Çok da güzel sevdiğim.

BENVOLIO

Tez vurulur güzel hedef kuzenim.

ROMEO

Bu atışta ıskaladın ama!
Aşk tanrısı Cupid'in okuyla vurulmaz o,
bakire tanrıça Diana'nın zekâsı var onda;
ve iffet zırhıyla silâhlandığından
zarar görmüyor aşkın çocukça oklarından.
Aşk sözleriyle kuşatılmaktan yılmıyor,
çekinmiyor saldırgan gözlerin bakışlarından,
ermişleri baştan çıkaran altına
yumuyor gözlerini. Ah, zengin o güzellikte,
ama yoksul sayılır, çünkü bir kez öldü mü,
güzellikle birlikte gidecek varı yoğu.

BENVOLIO

Kız kalmaya yemin etmiş desene.

ROMEO

Öyle, büyük bir israfa yol açıyor tutumluluğu;
çünkü onun zulmünden aç kalan güzellik
erişemez oluyor gelecek kuşaklara.
Pek güzel o, pek zeki, pek zekice güzel,
umutsuzluğa salıyor beni sevap uğruna:
Sevmemeye yemin etmiş;
içtiği bu ant benim ölümüm oldu,
bu andı bildirmek için yaşıyorum ben.

BENVOLIO

Beni dinle de, unut onu düşünmeyi.

ROMEO

Ah, öğret bana nasıl unutulur düşünmek.

BENVOLIO

Özgür kılarak gözlerini:
Başka güzellere bak.

ROMEO

O zaman güzelliği daha çok çıkar ortaya.
Güzellerin yüzünü öpen mutlu maskeler,
kara olduklarından,

biz sanırız güzeldir sakladıkları.
Sonradan kör olan unutamaz
daha önce gördüğü değerli hazineyi.
Bana eşsiz güzellikte bir kadın göster;
güzelliği, kimin ondan da güzel olduğunu
hatırlatmaya bir vesile olur ancak.
Hoşça kal; unutmayı bana öğretemezsin.

BENVOLIO
Ya öğretirim, ya da gözü açık giderim.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ SAHNE

Aynı yer. Bir sokak.

(Capulet, Paris ve Uşak girer.)

CAPULET
Montague de teminat vermiş benim gibi,
cezalarımız birmiş; zaten güç değil bence
biz yaşlılar için barışı korumak.

PARIS
İkinizin de şanlı bir geçmişi var;
yazık doğrusu yıllardır kavgalı yaşamanız.
Peki efendim, teklifime ne diyorsunuz?

CAPULET
Daha önce dediğimi:
Kızım dünyanın yabancısı henüz;
daha on dört yılın geçtiğini görmedi;
hele iki yaz daha ihtişamla solup gitsin de
kızımız gelinlik çağına geldi diyelim biz de.

PARIS
Mutlu anne oldular ondan daha gençleri.

CAPULET

Ama tez bozuluyor öyle erken evlenenler.
Toprak ondan başka bütün umutlarımı yuttu,
umutlu mirascısı odur dünyalığımın.
Yaklaş ona Paris, gönlünü kazan,
ancak bir parçasıdır arzum onun rızasının;
kabul ederse, onun seçme sınırları içindedir
benim rızam ve destekleyen oy'um.
Geleneksel bir şölen veriyorum bu gece,
nice konuklar çağırmış bulunuyorum,
yani sevdiklerimi; sen de varsın aralarında,
başım üzre yerin; senin varlığın
şenliğimi bir kat daha arttıracaktır.
Yerde yürüyüp göğü aydınlatan yıldızlar
göreceksiniz bu gece fakirhanemde.
Süslü giysilere bürünmüş nisan
topallıyan kışın ardı sıra gelirken
nasıl bir coşku duyarsa tutkulu gençler,
evimde öyle bir haz duyacaksınız siz de
taze, dişi tomurcuklar arasında bu gece.
Hepsini dinleyin, görün hepsini,
kendinize en lâyık olanı beğenin;
onun dışında kalanlar, —kızım da bu arada—
kalabalıktan başka bir şey değildir artık.
Gelin benimle.

(Uşağa bir kâğıt vererek)

Haydi oğlum,
güzel Verona'yı tara baştan başa;
adı burda yazılı olanları bul da, söyle onlara,
evim ve konukseverliğim bekler kendilerini.

(Capulet ve Paris çıkar.)

UŞAK

Adı burda yazılı olanları bulmak ha! Kunduracı mezüresiyle, terzi kundura kalıbıyla, balıkçı kalemiyle, ressam ağlarıyla uğraşmalı derler. Bense adı burda yazılı olanları bulayım diye gönderiliyorum, ama yazanın yazdığı adları

bir türlü bulamıyorum. Bilginlere başvurmalı. Bak şu tesadüfe, geliyorlar işte!

(Benvolio ile Romeo girer.)

BENVOLIO

Adam sen de, bir ateş başka bir ateşi söndürür,
bir ağrı başka bir acıyla hafifler;
başın döndü mü, tersine çevir onu;
umutsuz bir keder başka bir kaygıyla giderilir:
Yeni bir zehir bul gözlerine,
öncekinin öldürücü zehri yok olur.

ROMEO

Şifalı otun birebirdir buna.

BENVOLIO

Neye? Söyle.

ROMEO

Kırılan incik kemiğine.

BENVOLIO

Deli misin Romeo?

ROMEO

Deli değilim, ama deliden daha beter bağlıyım;
zindana kapatmışlar, aç susuz bırakmışlar beni,
kırbaçlamışlar, işkence etmişler; ve....
İyi akşamlar dostum.

UŞAK

Size de. Okumanız var mı efendim?

ROMEO

Evet, alnımın kara yazısını okurum.

UŞAK

Onu ezbere biliyorsunuzdur. Rica ederim, gördüğünüz bir şeyi okuyabilir misiniz?

ROMEO

Harfleri ve dili bilirsem, evet.

UŞAK

Dürüst konuştunuz, hoşça kalın!

ROMEO

Dur ahbap, okumam vardır.

(Okur.)

Sinyor Martino, eşi ve kızları;
Kont Anselmo ve güzel kızkardeşleri;
Vitruvio'nun dul hanımı;
Sinyor Placentio ve sevimli yeğenleri;
Mercutio ile kardeşi Valentine;
Amcam Capulet, eşi ve kızları;
Güzel yeğenim Rosaline ile Livia;
Sinyor Valentio ile kuzeni Tybalt;
Lucia ile şirin Helena.

Güzel bir topluluk, nereye gelecek bunlar?

UŞAK

Oraya.

ROMEO

Nereye? Yemeğe mi?

UŞAK

Bizim eve.

ROMEO

Kimin evine?

UŞAK

Efendimin.

ROMEO

Öyle ya, daha önce sormalıydım bunu.

UŞAK

Siz sormadan ben söyliyeyim. Efendim, büyük zenginlerden Capulet'tir; Montague'lerden değilseniz, buyurun, bir kadeh şarap da siz yuvarlayın. Hoşça kalın!

(Çıkar.)

BENVOLIO

Capulet'lerin bu geleneksel şöleninde
Verona'nın tapınılan bütün güzelleriyle
birlikte yiyecek güzel Roseline,
o senin öylesine sevdiğin.
Git oraya, bulanmamış gözlerle bak da,
karşılaştır onun yüzünü
sana göstereceğim yüzlerle; o zaman
karga gibi göreceksin kuğunu.

ROMEO

Gözlerimin sarsılmaz inancı
böyle bir vefasızlık ederse, ateş olsun yaşlar!
Ve bunlar, çoğu kez boğulup da ölemiyen gözler,
bu saydam dinsizler, yansınlar yalancılık suçundan!
Sevgilimden güzel biri ha? Her şeyi gören güneş
onun benzerini görmedi dünya yaratılalı.

BENVOLIO

Yanında başkası olmadığından güzel gördün onu,
o yer aldı her iki gözünde senin;
hele sevgilinin aşkı bir başka kızınkıyle
o billûr terazilerde bir tartılsın,
—onu bu şölende pırıl pırıl göstereceğim sana—
o zaman pek de güzel gelmiyecek
şimdi en güzel görünen.

ROMEO

Seninle geleceğim, ama
böyle birini görmek için değil,
sevgilimin ihtişamıyla sevinmek için.

(Çıkarlar.)

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Capulet'in evinde bir oda.

(Lady Capulet ile dadı girerler.)

LADY CAPULET

Dadı, kızım nerde? Buraya göndersene.

DADI

On iki yaşımın kızlığı üzerine yemin ederim,
çağırdım onu. —Haydi kuzu! Haydi gelin böceği!
Tanrı saklasın! —Nerde bu kız? —Haydi Juliet!

(Juliet girer.)

JULIET

Ne var? Kim o çağıran?

DADI

Annen.

JULIET

Burdayım efendim, bir şey mi istediniz?

LADY CAPULET

Mesele şu: Dadı, sen ayrıl biraz,
gizli konuşmamız gerek. Yok dadı, gel,
vazgeçtim, sen de dinle konuşmamızı.
Biliyorsun, kızım artık büyüdü.

DADI

Ah, ben onun yaşını saati saatine bilirim.

LADY CAPULET

On dördüne basmadı.

DADI

On dört dişim üstüne bahse girerdim,
ama dört tane kaldı topu topu, —öyle,
on dördüne basmadı. Yortuya ne kadar var?

LADY CAPULET

On beş yirmi gün kadar.

DADI

On beş monbeş, kaç gün olursa olsun,
yortu gecesi on dördünü dolduracak kızınız.
Susan'la yaşıttı —Tanrı rahmet eylesin!—
Ee, tanrı Susan'ımı aldı elimden,
bana lâyık görmedi. Evet, ne diyordum,
yortu gecesi on dördünde olacak;
Öyle, on dördünde. Bugün gibi aklımda.
Depremden bu yana on bir yıl geçti,
işte o gün kesilmişti sütten, unutur muyum!
Pelin sürmüştüm memelerime,
güvercinlik altında oturuyordum güneşe karşı;
o sıra, beyle siz Mantua'daydınız,
bende de kafa var canım: —Ha, ne diyordum,
mememin ucundan pelini tadar tatmaz
acı buldu cici maskara; baktı ki huysuz,
küsüverdi memeye!
Birden sarsıldı güvercinlik,
durmanın sırası değil, dedim, kaçtım ben de.
O günden bu yana on bir yıl geçti;
o zamanlar ayakta yardımsız duruyordu,
ne durması, koşuyor, yürüyordu ordan oraya.
Hatta bir gün önce yüzüstü düşmüştü de,
kocam —Tanrı rahmet eylesin!
hoş adamdı ha!— kaldırmıştı çocuğu.
«Ya» demişti, «yüzüstü düşüyorsun ha?
Sırtüstü düşeceksin aklın erdiği gün,
değil mi Jule?» Derken cici yumurcak,
na yeminle size, ağlamayı kesip «Evet» demez mi!
Şakanın gerçek olduğunu görecekmişim bugün!
İnanın, hani bin yıl yaşasam unutmam!
«Değil mi Jule?» dedi kocam,
bu cici maskara da ağlamayı kesip «Evet» dedi.

LADY CAPULET

Yetişir bu kadar, n'olur, sus artık.

DADI

Olur hanımcığım, ama gülmeden edemiyorum

ağlamayı kesip «Evet» dediğini düşündükçe.
İnanın, yavru horozun yumurtası kadar
bir şiş vardı alnında; fena düşmüştü;
acı acı da ağlamıştı; «Ya» demişti kocam,
«Sen yüzüstü düştün ha?
Sırtüstü düşeceksin büyüdüğünde,
değil mi Jule?» Ağlamayı kesip «Evet» demişti.

JULIET

Sen de kes dadı, n'olur, kes artık.

DADI

Sus, bitti işte. Tanrı gözetsin seni!
Emzirdiğim bebelerin en güzeliydin;
bir de dünya gözüyle evlendiğini görsem,
başka dileğim kalmaz.

LADY CAPULET

Evlenmek dedin de, işte bu «Evlilik» konusu
benim görüşmeğe geldiğim. Juliet kızım, de bana,
ne düşünüyorsun evlenme konusunda?

JULIET

Düşümde görmediğim bir şereftir evlenmek.

DADI

Şeref mi? Biricik dadın ben olmasaydım,
süt yerine bilgelik emdin derdim memeden.

LADY CAPULET

Eh, evlenmeyi düşün artık; burda, Verona'da,
senden küçük, saygıdeğer hanımlar
çoktan anne oldular. Uzun lâfın kısası,
yiğit Paris senin aşkını diler.

DADI

Bir erkek, kızım, böyle bir erkek
bütün dünyaya bedel, —evet, bebek gibi adam!

LADY CAPULET

Böyle bir çiçek açmaz Verona'nın yazında.

DADI

Çiçek ya bu adam, hem de ne çiçek!

LADY CAPULET

Ne dersin? Bu beyi sevebilecek misin?
Bu gece göreceksin onu şölenimizde:
Okuyacaksın Paris'in yüzünü kitap gibi,
güzellik kalemiyle yazılan hazzı bulacaksın,
yüzünde bir uyumla birleşen çizgiler
nasıl tamamlar birbirini, göreceksin.
Ve bu güzel kitapta karanlık kalan yerleri
gözlerin kenarında yazılı bulacaksın bir bir.
Bu değerli aşk kitabını, bu bağsız âşığı
ciltleyip kaplamak gerek güzelleştirmek için.
Balık denizde yaşar; ne muhteşem olur
dış güzelin içteki güzelde saklanması!
Altın öyküyü altın kopçalarla kilitliyen bir kitap
nasıl bir ihtişam sunar nicelerin gözüne!
O varını yoğunu seninle bölüşecek,
seni azaltmıyacak onu elde etmek.

DADI

Ne azaltması, çoğaltacak! Erkekle büyür kadın dediğin.

LADY CAPULET

Kısa söyle, Paris'i sevebilir misin?

JULIET

Bakmak sevmeyi uyandırırsa, bakarım sevmek için;
ama izniniz ölçüsünde bakarım,
daha derinleri zorlamam gözlerimle.

(Uşak girer.)

UŞAK

Efendim, konuklar geldiler, yemek hazır, sizi bekliyorlar, küçük hanımı soruyorlar; kilerde dadıya veriştiriyorlar. Her şey çığırından çıktı. İşime dönmeliyim; yalvarırım, hemen gelin.

LADY CAPULET

Arkandan geliyoruz. *(Uşak çıkar.)* Juliet, Kont bekliyor.

DADI

Git kızım, mutlu geceler ara mutlu günlerine.

(Çıkarlar.)

DÖRDÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Bir sokak.

(Romeo, Mercutio, Benvolio, maskeli beş altı kişi, meşaleciler, ve başkaları girerler.)

ROMEO

Nasıl, hoş görülmek için söylev mi çekeceğiz,
özür dilemeden girecek miyiz yoksa?

BENVOLIO

Modası geçti böyle teranelerin.
İçeri girmemiz için
ne eline renkli bir Tatar yayı verilen
ve korkuluk gibi bayanları ürküten
maskeli bir Cupid gerek bize,
ne de suflör yardımıyle
zarzor okunan önsözler.
Dans için ne çalarlarsa çalsınlar,
bir iki danstan sonra çekip gideriz.

ROMEO

Bana meşale verin; benim tepinmeye niyetim yok,
kederli olduğum için ben taşıyacağım ışığı.

MERCUTIO

Yoo, sevgili Romeo, sen de dans edeceksin.

ROMEO

Etmiyeceğim, inanın bana!
Dans için hafif kunduranız var sizin;
benimse ruhum kurşun gibi,
öyle bağlıyor ki beni yere, kımıldıyamıyorum.

MERCUTIO

Sen âşıksın, Cupid'in kanatlarını ödünç al da
yüksel onlarla herkeslerin üstüne.

ROMEO

Onun oku öyle bir işlemiş ki bana,
yükselemem o hafif tüyleriyle bile;
ben öyle bir bağlanmışım ki,
birazcık bile yükselemem kederimin üstüne.
Aşkın ağır yükü altında batıyorum.

MERCUTIO

Aşka yüklenmelisin, içine batmak için.
Öyle narin bir şeye sen pek ağır gelirsin.

ROMEO

Aşk narin bir şey mi ki? Öyle sert, öyle kaba,
öyle hoyrat ki o; diken gibi de batar.

MERCUTIO

Aşk sana hoyrat davranırsa,
sen de hoyrat davran ona; diken gibi batarsa,
sen de diken gibi batıp yeniver aşkı.
Yüzümü gizliyecek bir örtü verin bana:
maske üstüne maske! Meraklı gözler
çarpıklıklar bulacakmış, bulsun, ne çıkar?
İşte benim yerime kızaracak kalın kaşlı bir surat!

BENVOLIO

Hadi çal da kapıyı, girelim; girer girmez de
gücünü bacaklarına toplasın herkes.

ROMEO

Bana bir meşale! Varsın kaygısızlar, hafif yürekliler
duygusuz hasırları gıdıklasınlar ökçeleriyle;
bense bir atalar sözüne uyacağım,
mum tutup seyrine bakacağım onların.
Oyunu tadında bırakıp çekilmeli.

MERCUTIO

Polisin sözü gibi: «Sus, sesini çıkarma!»

Kocamış bir atsan, çıkarırız çamurdan,
ya da, sözüm yabana, boğazına dek battığın aşktan.
Haydi, mum yakıyoruz günışığında, hey!

ROMEO

Yok canım, öyle değil.

MERCUTIO

Demem şu ki efendi, böyle gecikerek,
gündüz yanan lâmbalar gibi
boş yere israf ediyoruz ışıklarımızı.
Siz bizim iyi niyetimize bakın sadece,
çünkü erdemimiz bir kez zekâmızdaysa.
beş kez niyetimizdedir.

ROMEO

Bu maskeli baloya iyi niyetle gidiyoruz,
ama akıllıca bir iş değil gitmemiz.

MERCUTIO

Peki neden, sorabilir miyiz?

ROMEO

Dün gece bir düş gördüm.

MERCUTIO

Ben de gördüm.

ROMEO

Ee, neydi seninki?

MERCUTIO

Düş görenlerin sık sık yalan söylediği,

ROMEO

Uyurken, gerçek şeyler görülür düşte.

MERCUTIO

Öyleyse Kraliçe Mab girmiş senin düşüne.
Periler ebesidir o, küçük,
belediye kurul üyesinin parmağındaki
bir akik taşından da küçük bir şekle girip

zerrelerin çektiği arabasıyle gelir,
gezinir uyuyanların burunları üstünde.
Tekerlekler uzun örümcek bacağından yapılmıştır,
örtüsü çekirge kanatlarından,
en küçük örümceğin ağından dizginleri,
koşumları ayın nemli ışınlarından,
cırcır böceğinin kemiğinden kamçısının sapı,
kamçının kendisi ince zardan;
boz giysili bir sinektir arabacısı,
tembel bir kızın parmağından çıkan
toparlak bir kurdun yarısından da küçük bir sinek.
Boş bir fındık kabuğundan arabası,
tâ ezelden beri perilere araba yapan
bir sincap ya da kocamış bir tahta kurdunun
eseridir bu araba. İşte böyle tantanayla
dörtnal geçer her gece âşıkların beyninden,
derken onlar sevda düşü görürler;
saray adamlarının dizlerinde gezinir,
nezaket düşleri görür onlar da;
avukatların parmaklarından geçti mi,
ücretle ilgili düşler görürler hemen;
bayanların dudaklarında gezinse,
hemen öpücükler üstüne düş görürler;
ama nefeslerine tatlı kokusu sinmişse,
çoğu kez uçuklarla bürür dudaklarını.
Bazan bir saraylının burnu üstünden geçer dörtnal,
derken dilekçe kokusu alır adam düşünde;
bazan öşür domuzunun kuyruğuyle gelir,
burnunu gıdıklar bir papazın uyurken,
o da yeni bir adak aldım sanır düşünde;
bazan bir askerin ensesinde sürer arabasını,
düşünde düşmanların boynunu biçer o da;
ya da açılmış gedikler, pusular, palalar görür,
şerefe kaldırılan beş kulaçlık kadehler ya da,
sonra kulağında trampet çalar da,
irkilip uyanır asker korkuyla, bir iki dua okur,
uykuya dalar yine. İşte bu Mab'dir
geceleyin atların yelesini karıştıran,

büyülü bir bağla düğünleyen onları
çözenin başına olmadık belâlar gelsin diye:
budur o korkulu düşler perisi,
kızlar sırtüstü yatarken abanır üstlerine,
ilk kez öğretir onlara gebe kalmayı,
iyi kadın olmalarını sağlar;
budur yine...

ROMEO

Sus Mercutio, sus! Boş sözler bunlar.

MERCUTIO

Doğru, düşleri anlatıyorum, onlar
tembel bir beynin çocuklarıdırlar,
ürünüdürler boş bir hayal gücünün;
cevher bakımından hava kadar ince,
yelden daha tutarsız: o yel ki, şimdi kuzeyin
buz tutmuş bağrını sevip okşarken
az sonra kızıp uzaklaşır ordan, yüzünü
çiğlerin damladığı güneye çevirir.

BENVOLIO

Bu anlattığın yel
kendimizden uzağa savuruyor bizi,
yemeğe geç kalıyoruz.

ROMEO

Bence daha pek erken. İçimde bir önsezi var:
Sanki daha yıldızlara asılı bir olay
bu gecenin cümbüşleriyle başlıyacak
o korkunç mevsimine; ve zamansız ölmek gibi
alçakça bir ceza ile son verecek
bağrıma kapatılmış, aşağılık bir hayat süresine.
Ama ey, dümenin başında duran,
sen yön ver gemime! Yürüyün, coşkun beyler.

BENVOLIO

Davullar çalsın.

(Çıkarlar.)

BEŞİNCİ SAHNE

Aynı yer. Capulet'in evinde bir salon,

(Bekleyen çalgıcılar. Uşaklar peçetelerle girerler.)

I. UŞAK

Nerde Patpan, niçin sofrayı kaldırmaya yardım etmiyor? Hiç olur mu! Böyle şeylerle uğraşır mı beyimiz!

II. UŞAK

Bütün terbiye ve nezaket bir iki kişinin eline kalırsa, üstelik bu eller de kirliyse, ne berbat şey olur bu.

I. UŞAK

Kaldırın iskemleleri, büfeyi bir yana çekin, tabaklara bakın. Aferin sana, bademli çörekten bana bir parça ayırıver; sonra, beni seversen, kapıcıya söyle de, Susan Grindstone ile Nell'i içeri alsın. —Antony! Sen de Patpan!

III. UŞAK

Aman be, burdayız.

I. UŞAK

Sizi arıyorlar büyük salondan, çağırıyorlar, soruyorlar, bağırıp duruyorlar.

IV. UŞAK

Canım hem burda hem orda olamayız ya! Haydi çocuklar, biraz çabuk olun! Çok yaşayan çok sefa sürer.

(Arkaya çekilirler. Capulet, Juliet ve ev halkından birkaç kişi daha girerek konukları ve maskelileri karşılarlar.)

CAPULET

Hoş geldiniz beyler, buyurunuz!
Ayakları nasırdan tedirgin olmıyan hanımlar
dansa tutuşacaklar sizinle. Hay hay bayanlar!
Hanginiz reddedersiniz dans teklifini?
Kim nazlanırsa, yeminle size, nasırı vardır onun.

Bastım ımı şimdi bam telinize? Hoş geldiniz beyler!
Benim de böyle maske taktığım oldu,
güzel bir kadının kulağına
masallar fısıldadığım oldu,
hani hoşa giden cinsten; geçti, geçti, geçti.
Hoş geldiniz beyler! Haydi çalgıcılar, çalın!
Açılın, açılın! Yer verin! Oynayın kızlar!

(Çalgı başlar, dans ederler.)

Işık getirin daha, evlâdım! Dayayın masaları!
Ateşi de söndürün, salonu sıcak bastı.
Dostum, bu beklenmedik oyun güzel gitti.
Yok Capulet, kuzenim, yok, oturun,
dansetmek geçti senden benden.
En son maske taktığımızdan bu yana
ne kadar zaman oldu?

II. CAPULET

Otuz yıl oldu, yeminle sana.

CAPULET

Deme yahu! O kadar olmadı, o kadar olmadı.
Lucentio'nun düğünü yapılalı
yirmi beş yıl olacak bu yortuda,
işte o zaman takmıştık maskeleri.

II. CAPULET

Daha fazla, daha fazla; oğlu daha büyük beyim,
otuzunda oğlu.

CAPULET

Yok canım, nerde! Daha iki yıl önce
vesayet altındaydı oğlu.

ROMEO

Şu hanım da kim,
şu beyzadenin elini süsleyen?

UŞAK

Bilmiyorum efendim.

ROMEO

Ah, parlak yanınayı öğretiyor meşalelere!
Bir Habeşin kulağındaki mücevher gibi
asılmış sanki gecenin yanağına;
öyle zengin bir güzellik ki, el sürmeye gelmez,
öyle değerli ki fazla gelir yeryüzüne!
Şu güzel, akranları arasında nasıl görünüyorsa
öyle görünür ak bir güvercin kargalar arasında.
Dans bitince, durduğu yeri gözliyeyim,
eline değsin de kutsansın kaba elim.
Gönlüm hiç sevdi mi şimdiye dek?
İnkâr edin gözlerim! Çünkü gerçek güzelliği
görmedim bu geceye dek.

TYBALT

Sesine bakılırsa, Montague'lerden biri olmalı bu.
—Kılıcımı getir bana oğlum. Ne! Bu herif
acaip bir yüzle örtünüp böyle,
alay etmeye gelir eğlencemizle ha?
Eh, soyumun şerefi üstüne and içerim ki,
günah değil gebertmek bu herifi.

CAPULET

Ne var yeğenim, ne bu hiddet böyle?

TYBALT

Montague'lerden biri bu amca, düşmanımız;
nispet için gelmiş alçak,
eğlencemizle alay etmek için bu gece.

CAPULET

Şu genç Romeo değil mi o?

TYBALT

O ya, alçak Romeo!

CAPULET

Sakin ol yeğenim, kendi haline bırak,
ağır başlı bir efendi gibi davranıyor.
Doğrusu, erdemli, dürüst bir genç diye
övünüyor Verona kendisiyle.

Bütün bu şehrin servetini verseler
küçük düşürülsün istemem evimizde.
Onun için sabret, görmezlikten gel,
Öyle istiyorum ben; isteğime saygın varsa,
sevimli görün, bırak bu asık suratı,
şenliğe hiç yakışmıyor.

TYBALT

Konuklar arasında böyle bir alçak varsa,
yakışır pekâlâ. Bu herife katlanamam.

CAPULET

Katlanacaksın. Ne o delikanlı!
Katlanacaksın diyorum. Hadi.
Ev sahibi ben miyim, sen mi? Hadi hadi.
Katlanamazmış! Tanrı yardımcım olsun,
ayağa kaldıracaksın bütün konuklarımı!
ortalığı altüst edeceksin ha! Çalım satacaksın demek!

TYBALT

Fakat amca, ayıp bu.

CAPULET

Hadi hadi. Şımarık çocuk sen de!
Ayıpmış! Bu şakanın ucu
sana da dokunur bakarsın. Demek öyle:
bana karşı geliyorsun! Tam da zamanı doğrusu!
—Var olun canlar! —Serkeş herif sen de!
Hadi, kes sesini, yoksa— Işık getirin daha, ışık!
—Ayıp! Ben seni susturmasını bilirim.—
Yaşayın canlar, var olun!

TYBALT

Tir tir titriyorum, zoraki sabır böyle
karşı karşıya geldikçe istekli öfkeyle.
Gidiyorum. Fakat bu çağrılmadan gelen,
hoş görünse de şimdi, acı zehre dönecek.

(Çıkar.)

ROMEO *(Juliet'e)*

Şu değersiz elimle bu kutsal tapınağa
saygısızlık edersem, ne ince bir günah bu;
dudaklarım, bu iki utangaç ziyaretçi, hazır
o kaba teması nâzik bir öpüşle düzeltmeğe.

JULIET

Ey yolcu, pek haksızlık ediyorsun eline,
saygılı bir bağlılık görünüyor bunda;
ermişlerin eline hacılarınki değer,
onlar böyle avuç avuca öpüşürler.

ROMEO

Dudağı yok mudur ermişlerle hacıların?

JULIET

Vardır ama, dudaklarını yakarırken kullanırlar.

ROMEO

Öyleyse, ermişim, dudaklar yapsın ellerin yaptığını.
Yakarıyorlar, n'olur, umutsuzluğa dönmesin inanç.

JULIET

Ermişler kımıldamaz yakarmayı dinlerken.

ROMEO

Öyleyse kımıldama, yakarmamın sonucunu alırken.
İşte dudaklarım arındı günahından
senin dudaklarınla.

(Onu öper.)

JULIET

Benim dudaklarımda kaldı günah öyleyse.

ROMEO

Dudaklarımdan mı geçti bu günah?
Ey tatlı bir zorlanışla işlenen suç!
Günahımı geri ver bana.

JULIET

Kitaba uydurarak öpüyorsunuz beni.

DADI

Hanımcığım, anneniz görüşmek istiyor sizinle.

ROMEO

Annesi kim?

DADI

İlâhi delikanlı! Annesi bu evin sahibidir,
iyi, akıllı, namuslu bir hanımdır da.
Demin konuştuğun kızını ben emzirdim.
Turnayı gözünden vurur onu ele geçiren.

ROMEO

Capulet'lerden mi o? Ey sevimli alacaklı!
Düşmanıma borçluyum yaşamamı.

BENVOLIO

Haydi gidelim artık, eğlence tadındayken.

ROMEO

Ya ya, korkarım öyle,
daha fazlası huzurumu bozacak.

CAPULET

Hayır beyler, gitmeye kalkışmayın,

(Kulağına fısıldarlar.)

bir şeyler yenecek birazdan. Ha, öyle mi?
Öyleyse teşekkürler ederim hepinize,
çok çok teşekkürler beyler, iyi geceler.
Meşale getirin buraya! —Haydi, artık yatağa.
Vay canına, çok geç olmuş doğrusu;
ben yatıyorum.

(Juliet ile dadıdan başka herkes çıkar.)

JULIET

Buraya gel dadı. Kim şu bey?

DADI

İhtiyar Tiberio'nun oğlu ve mirasçısı.

JULIET

Peki şimdi kapıdan çıkan kim?

DADI

O mu? Şey, genç Petruchio mu ne?

JULIET

Ya onun ardındaki, hani şu dans etmeyen?

DADI

Bilmem.

JULIET

Git adını sor. Evliyse,
gelin döşeğim olacak demektir mezarım.

DADI

Adı Romeo! Hem de Montague'lerden!
Baş düşmanımızın biricik oğlu.

JULIET

Biricik sevgim doğdu biricik nefretimden!
Ey erken görüp tanımadığım, tanımakta geç kaldığım!
Uğursuz bir sevgi başlar bence
tiksinilen bir düşmanı sevince.

DADI

O da ne? Nedir o?

JULIET

Demin dans ederken öğrendiğim bir şiirden.

(İçerden çağırırlar: «Juliet».)

DADI

Geliyor, geliyor! —Kızım, eğlence bitti;
hadi artık, bütün konuklar gitti.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ PERDE

ÖNDEYİŞ

(Koro girer.)

KORO

Uzanmış eski Arzu ölüm döşeğine,
mirasçısı olmayı bekler yeni duyguda:
Uğrunda ölmek istenilen o güzel bile
güzel sayılmaz artık Juliet'in yanında.
Artık Romeo sevilir, yine sever elbet,
bakışlarla büyülenmiş eskisi gibi,
ama şimdi düşman elinde; ve çalar Juliet
o korkunç oltalardan aşkın tatlı yemini.
Düşman sayıldığından, Romeo sunamaz
aşk yeminlerini, o bilinen aşk diliyle.
Kız da sevdalıdır ya, imkânları daha az,
bir yerde buluşamaz bu ilk sevgilisiyle.
Ama tutku güç sağlar onlara, zaman da imkân;
büyük güçlüklerde bulur büyük hazzı insan.

(Çıkar.)

BİRİNCİ SAHNE

Verona. Capulet'lerin bahçesi yanında bir yol.

(Romeo girer.)

ROMEO

Hiç gidebilir miyim yüreğim buradayken?
Geri dön, toprak vücut, dön de bul merkezini.

(Duvara tırmanır, bahçeye atlar. Benvolio ile Mercutio girerler.)

BENVOLIO

Romeo! Hey, kuzenim! Romeo!

MERCUTIO

Aklı başındadır onun, yatmaya gitmiştir, inan.

BENVOLIO

Bu yana koşup şu bahçenin duvarından atladı.
Sesleniver Mercutio.

MERCUTIO

Olur, sesleneyim, hem de ruh çağırır gibi. —
Romeo! Ey gelgeç arzu! Çılgın! Tutkun! Sevdalı!
Bir «ah» şekline girip öyle görün gözümüze.
Bir kafiye söyle bana, yeter,
«Eyvah» diye bağır sadece;
ya da «yavrum», «kumrum» diye!
Hoş bir söz söyle sırdaşım Venüs için.
Yarı kör oğluna, mirasçısına bir ad tak,
şu genç adam Cupid'e, hani Kral Cophetua
dilenci kızına âşık olduğu zaman
pek yaman salmıştı okunu, ona işte.
İşitmiyor, kımıldamıyor, oynamıyor yerinden;
ölmüş bir maymun, ruhunu çağırmalı. —
Ey ruh, Rosaline'in ışıklı gözleri için gel,
o yüksek alnıyla kızıl dudakları için,

güzelim ayakları, düzgün bacakları, oynak kalçaları
ve kalçalarına bitişik yerleri için;
haydi olduğun gibi görün bizlere!

BENVOLIO

Sözlerini duyarsa, kızar sonra.

MERCUTIO

Kızmaz bunlara. Ama bir acaip ruh kaldırılırsa
sevdiğinin o büyülü çemberi içinde,
kız onu yatıştırıp büyüleyinceye dek
ayakta bırakılırsa, o zaman kızar işte;
eh, buna da kızılır hani. Ama benim çağırışım
hem güzel, hem dürüst:
sevgilisi adına kaldırıyorum onu.

BENVOLIO

Gel, nemli geceye yoldaşlık etmek için
şu ağaçlar arasına saklanmıştır o;
aşkı kör olduğundan, en çok karanlığa uyar.

MERCUTIO

Aşk kör olursa, bulamaz hedefini.
Şimdi oturmuştur bir şeftali ağacının altına,
sevgilim o çeşitten bir meyve olsa diyordur,
hani hizmetçi kızlar kendi aralarında
gülüşüp konuşurken benzetirler ya...
Ah, Romeo, ah, sevgilin şöyle bir açsa da...
Yeme de yanında yat o zaman!
İyi geceler Romeo, ben karyolama gidiyorum,
bu yer döşeği pek soğuk bana göre.
Hadi, gidiyor muyuz?

BENVOLIO

Gidelim ya!
Bulunmak istemeyeni aramak boşuna çünkü.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ SAHNE

Aynı yer. Capulet'lerin bahçesi.

(Romeo girer.)

ROMEO

Yarayla alay eder hiç yara almayan! —

(Juliet yukarda, bir pencerede görünür.)

Dur hele! Şu karşıki camdan süzülen ışık da ne?
Evet, orası doğu, Juliet'de güneş.
Yüksel de ey güzel güneş, öldür şu kıskanç ayı,
çünkü sen tanrıçandan çok daha güzelsin diye
sararıp solmuş kederden, bak.
Değil mi ki kıskanıyor, vazgeç ona bağlılıktan;
bakirelik giysisi hastalıklı ve yeşil,
ancak soytarılar giyer bunları,
sen çıkar at üzerinden. —
Sevgilim bu, ah, aşkım benim!
Ah bir bilse sevgilim olduğunu! —
Konuşuyor, ama demiyor bir şey; ne çıkar?
gözleri anlatıyor, karşılık vereceğim. —
Ben de amma arsızım, bana söylemiyor ki...
Bütün göklerin en güzel iki yıldızı
işleri olduğundan, onun gözlerine yalvarıyorlar
biz dönünceye dek siz parıldayın diye.
Gözleri gökte, yıldızlar da onun başında olsaydı,
ne olurdu? Yanağının parıltısı
utandırırdı o yıldızları, tıpkı günışığının
utandırması gibi lâmbayı. Gözleri gökte
öyle parıltılarla geçerdi ki havadan,
kuşlar ötüşürdü gece bitti sanarak. —
Bak nasıl dayıyor yanağını eline!
Ah şu elin giydiği bir eldiven olaydım da,
dokunaydım o yanağa!

JULIET

Eyvah!

ROMEO

Konuşuyor. Ey parıltılı melek, konuş yine!
Çünkü göklerin kanatlı habercisi
ölümlülerin hayretten açılan gözlerine
nasıl görünürse, tembel bulutlara binip
havanın göğsü üzerinde yol alırken o,
nasıl geri çekilip seyrederse insanlar,
sen de, başımın üzerinde,
öyle bir ihtişam veriyorsun bu geceye!

JULIET

Ah Romeo, Romeo! Neden Romeo'sun sen?
inkâr et babanı, kendi adını reddet;
bu elinden gelmezse, yemin et beni sevdiğine,
vazgeçeyim ben Capulet olmaktan.

ROMEO *(Kendi kendine)*

Daha dinliyeyim mi, yoksa konuşayım mı?

JULIET

Yalnız adındır benim düşmanım olan;
Montague olmasan da kendinsin sen.
Hem Montague nedir ki? El değil, ayak değil,
kol değil, yüz değil,
ne de insanın bir başka uzvu.
Ah, bir başka ad bul kendine! —
Adda ne var ki? Şu bizim gül dediğimiz
aynı güzellikte kokmaz mı
bir başka ad alsa da?
Romeo'nun da adı Romeo olmasaydı,
onda bu san olmadan da bulunan kusursuzluk
yine kalırdı onda. —At bu adı Romeo!
Senin parçan olmıyan adına karşılık da
bütün varlığımı al.

ROMEO

Alıyorum öyleyse, sözüne inanarak.
Aşk de bana, yeniden vaftiz edileyim
ben Romeo değilim bundan böyle.

JULIET

Kimsin sen, böyle geceye gizlenerek
sırrıma el uzatan?

ROMEO

Ad kullanarak
bilmem nasıl söylemeli kim olduğumu!
Ey güzel ermiş, adımdan
ben de nefret ediyorum, sana düşman diye.
Ben yazmış olaydım, yırtar atardım onu.

JULIET

Kulaklarım daha yüz söz içmedi ağzından,
ama bu sesi tanıyorum:
sen Romeo değil misin, hem de Montague?

ROMEO

Hoşuna gitmiyorsa ey güzel kız,
ne oyum, ne bu.

JULIET

Nasıl geldin buraya, söyle, hem niye geldin?
Bahçenin duvarları yüksek, aşılması güç;
bir de kim olduğunu düşün, bizden biri görürse
bu yer mezar olur sana.

ROMEO

Aşkın hafif kanatlarıyla aştım bu duvarları,
çünkü taş sınırlar aşkı durduramazlar,
hem aşkın girişip de başarmadığı ne var ki!
Onun için akraban engel olamaz bana.

JULIET

Bir görürlerse, kıyarlar sana.

ROMEO

Ah, senin gözlerin daha çok tehlike gizler
onların yirmi kılıcından. Senin tatlı bakışın
korur beni onların düşmanlığına karşı.

JULIET

Dünyada istemem senin burda görülmeni.

ROMEO

Gecenin örtüsü saklar beni onların gözünden;
Hem sen sevmiyecek olursan,
varsın görsünler beni burda:
Kinleri yaşamama son versin daha iyi,
senin sevginden yoksun, geç ölmektense.

JULIET

Kimin yardımıyla buldun burayı?

ROMEO

Aramaya başlatan aşkın yardımıyla.
O bana akıl verdi, ben de ona göz oldum.
Ben gemici değilim, ama sen
o en uzak denizlerle yıkanan
uçsuz bucaksız kıyılarca uzak da olsan,
sana ulaşmak için açılırdım denize.

JULIET

Biliyorsun, yüzümde gecenin maskesi var,
yoksa, demin söylediklerimi duyduğun için
kız utanmasıyla kızarırdı yüzüm.
Nasıl isterdim ah, nasıl, nasıl
göreneklere bir güzel uyup
inkâr etmeyi demin ne söylediysem!
Davranış kurallarına uğurlar olsun ama!
Beni seviyor musun? «Evet» diyeceksin, biliyorum,
ben de inanacağım sözüne; ama, yemine kalkma,
belki yalancı çıkarsın; derler ki Zeus gülermiş
verdiği sözü tutmayan âşıklara. Romeo,
seviyorsan, bana açıkça söyle;
yok, pek kolay kazanıldım sanıyorsan,
kaşlarımı çatayım, huysuzluk edip
hayır diyeyim sana, tâ ki sen üstüme düşesin;
yoksa dünyada yapmam öyle bir şey.
Doğrusunu istersen, güzel Montague,
deli gibi seviyorum; bu yüzden belki de
hoppaca buluyorsun benim bu hallerimi.
Ama inan, efendim, daha sadık olacağım

daha kurnaz davranıp ağırbaşlı duranlardan.
İtiraf ederim ki, daha bir ağırbaşlı olmalıydım,
ama ben farkına varmadan işitmişsin
gerçek aşkımın tutkusunu; onun için bağışla,
gecenin açığa vurduğu bu güçsüzlüğü
hafifliğe bağlama.

ROMEO

Sevgilim, şu meyve ağaçlarının tepesini
gümüşleyen kutlu ay üstüne yemin ederim...

JULIET

Ah, yemin etme ay üstüne,
her ay değirmi yörüngesinde değişen
o kararsız ay üstüne; aşkın da
onun gibi değişken olur sonra.

ROMEO

Ne üstüne yemin edeyim?

JULIET

Hiç yemin etme; yok, ille de edeceksen,
o tanrı bilip tapındığım
cana yakın varlığın üstüne et yeminini.

ROMEO

Gönlümün aşkı eğer...

JULIET

Hayır, yemin etme. Varlığın sevinç veriyorsa da,
sevinç duymuyorum bu geceki sözleşmeden;
pek acele, düşünüp taşınmadan, pek birden oldu,
daha «çaktı» demiye vakit kalmadan
yanıp sönen şimşeğe pek benziyor.
Tatlım, iyi geceler!
Bu sevgi tomurcuğu, yazın olgunlaştıran nefesiyle
güzel bir çiçeğe dönebilir öbür görüşmemizde.
İyi geceler! iyi geceler!
İçimdeki bu tatlı rahatlık ve huzur
dolsun senin gönlüne de!

ROMEO

Ah, böyle doymadan mı bırakacaksın beni?

JULIET

Bu gece nasıl bir doyum bekliyebilirsin ki?

ROMEO

Yeminimin karşılığını,
aşkının o sadık yeminini.

JULIET

Sen daha istemeden verdim ben onu,
keşke bir daha versem elde olsa da.

ROMEO

Geri mi alacaksın? Peki neden, sevgilim?

JULIET

Eli açık davranıp geri vermek için sana.
Hem elimde olan bir şeyi istiyorum.
Cömertliğim deniz gibi uçsuz bucaksız,
aşkım deniz gibi derin. Ben sana nice versem,
onca kalıyor bende, çünkü sonsuz ikisi de.

(Dadı içerden seslenir.)

Bir ses duydum içerden, hoşça kal canım benim! —
Geliyorum dadıcığım! — Güzel Montague, sadık ol.
Bekle biraz, yine geleceğim.

(Çıkar.)

ROMEO

Ey kutlu, kutlu gece!
Korkuyorum gecedir diye
bütün bunların düş olmasından,
bu inanılmıyacak kadar tatlı şeylerin.

(Juliet geri gelir.)

JULIET

İki kelimecik daha, sevgili Romeo,
sonra gerçekten iyi geceler sana!

Aşkının eğilimi saygı değerse,
evlenmekse amacın,
yarın yollıyacağım bir adamla bildir de
nerde, saat kaçta yapmak istiyorsun töreni,
bütün varımı ayaklarına sereyim,
sen nereye gidersen ardın sıra geleyim.

DADI *(İçerden)*

Küçük hanım!

JULIET

Şimdi geliyorum. —Ama niyetin kötüyse,
yalvarırım sana....

DADI *(İçerden)*

Küçük hanım!

JULIET

Şimdi geliyorum, şimdi! —
bundan vazgeç, kederimle başbaşa bırak beni.
Yarın birini yollarım.

ROMEO

Ancak öyle yaşar ruhum.

JULIET

Bin kez iyi geceler sana!

(Çıkar.)

ROMEO

Bin kez beter olur gece, senin ışığın yoksa!
Öğrenciler kitaplardan nasıl ayrılırlarsa,
öyle gider seven sevdiğine giderken;
ama okula nasıl canı sıkkın giderlerse,
sevdiğinden ayrılırken öyle ayrılır seven.

(Yavaş yavaş çekilir. Juliet yine girer.)

JULIET

Hişt Romeo, hişt! Ah, doğancı sesi gerek
bu erkek şahini çağırmak için yeme!

Tutsaklığın sesi kısık olur, gür konuşamaz;
yoksa güm güm öttürürdüm
Yankı'nın uyuduğu mağarayı, Romeo'mun adını
durmadan söyletirdim onun yelsi diline,
sesi benimkinden daha çok kısılıncaya dek.

ROMEO

Ruhum bu, adımla çağıran beni!
Geceleyin ne gümüşlü bir ses verir
sevenlerin dilleri,
dinleyen kulaklara en tatlı müzik olur.

JULIET

Romeo!

ROMEO

Canım!

JULIET

Yarın kaçta yollıyayım?

ROMEO

Saat dokuzda.

JULIET

Mutlak yollarım; sanki daha yirmi yıl var.
Unuttum seni neden geri çağırdığımı.

ROMEO

Hatırlayıncaya dek ben burda bekliyeyim.

JULIET

Sen orda öyle beklersen, büsbütün unuturum
seninle olmanın tadını hatırlarım da.

ROMEO

Ben de sen unutasın diye kalırım
bu evden başka evleri unuturum da.

JULIET

Nerdeyse sabah olacak, artık gitsen;
şımarık bir çocuğun kuşundan
daha uzağa gitme ama: hani yaramaz

elinden bir parça salıverir ya onu
bukağıya vurulmuş bir mahpus gibi tıpkı,
sonra verdiği bu özgürlüğü kıskanarak
ipekten bir iplikle geri çeker ya tekrar...

ROMEO

Keşke senin kuşun olaydım.

JULIET

Ne iyi olurdu, tatlım!
Ama çok çok seveyim derken öldürürdüm seni.
İyi geceler, iyi geceler!
Öyle tatlı bir keder ki ayrılık,
sabaha dek iyi geceler diyeceğim ben artık.

(Çıkar.)

ROMEO

Gözlerinde uyku barınsın, gönlünde huzur!
Uyku da huzur da ben olsam, ne tatlı dinlenme olur!
Şu bizim kutsal pederin hücresine varayım da
yardımını dileyeyim, bu mutlu olayı anlatayım da.

(Çıkar.)

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Rahip Lawrence'in hücresi.

(Elinde bir sepetle Rahip Lawrence girer.)

RAHİP LAWRENCE

Kurşuni gözlü sabah kaş çatan geceye gülümsüyor
ışık çizgileriyle doğu bulutlarını çeşitliyerek;
alaca karanlık bir sarhoş gibi sendeliyerek
kaçıyor günün yolundan
ve yanan tekerleklerinden Titan'ın:
Şimdi, güneşin ateşten gözü

gündüze neşe verip gecenin çiğlerini kurutmadan
gidip doldurayım şu bizim sepeti
zehirli otlar, şifalı çiçeklerle.
Toprak hem anadır tabiata hem mezar,
doğduğu rahimdir onun gömüldüğü yer;
rahminden doğan türlü türlü çocukları
emzirirken görürüz göğsünde:
Bir çoğu zengindir erdem bakımından,
erdemsiz olan yoktur,
ama başka başkadır hepsi.
Otlarda bitkilerde, taşlarda,
bunların gerçek niteliklerinde bulunan
o güçlü çekim pek büyüktür ha!
Yeryüzünde yaşayan en kötü şeyin bile
özel bir iyiliği dokunur yeryüzüne.
En iyi şey bile, güzel kullanıştan yoksunsa,
gerçek sonuçtan kaçıp ulaşır kötülüğe.
Kötü kullanılırsa, erdem kusura döner;
kusur da bazan bir eylemle yükselir.
Şu narin çiçeğin taze yapracığında
zehir de barınır, iyileştiren güçler de:
Çünkü bu koklanırsa, her bir uzvu dinç kılar;
ağza alınırsa, dondurur bütün duyularla yüreği.
Otlarda olduğu gibi insanın içinde de
karargâh kurmuştur böyle çatışan iki kral:
biri erdem, öbürü kaba istem.
İkisinden kötüsü nerde ağır basarsa,
kurt kemirip çürütür o bitkiyi tezelden.

(Romeo girer.)

ROMEO

Günaydın sayın pederim.

RAHİP LAWRENCE

Kutsarım seni.
Kimin sesi beni böyle erkenden selâmlıyan?
Yavrum, yatağına böyle erken günaydın demek
tedirgin bir kafadan ileri gelse gerek.

Nöbet bekler kaygı her ihtiyarın gözünde,
kaygının barındığı yerdeyse, uyku olmaz.
Ama yıpranmamış gençliğin,
yüksüz bir beyinle vücut dinlendirdiği yerde
egemenlik sürer altın bir uyku.
Bu yüzden eminim, seni böyle erkenden
ayağa kaldıran bir rahatsızlığın var.
Öyle bir şey yoksa, o zaman da derim ki
hiç yatağa girmedi Romeo'muz bu gece.

ROMEO

Sonuncusu doğru, uykudan tatlıydı rahatım.

RAHİP LAWRENCE

Tanrı bağışlasın günahını! Rosaline'le miydin?

ROMEO

Rosaline'le mi sayın pederim? Hayır.
O adı da unuttum, verdiği acıyı da.

RAHİP LAWRENCE

Aferin oğlum. Peki nerdeydin?

ROMEO

Sen bir daha sormadan ben anlatayım,
Düşmanımın şölenindeydim,
biri ansızın yaralayıverdi beni,
kendi de yaralandı. İkimizin de iyileşmesi
senin yardımına bağlı, kutsal hekimliğine.
İçimde kin yok, ey kutlu kişi. Çünkü bak,
yardım diliyorum, ama düşmanım için de.

RAHİP LAWRENCE

Açık konuş yavrucuğum, dümdüz konuş.
Bilmecemsi itiraf bilmeceyle bağışlanır.

ROMEO

Öyleyse açıkça bil ki, gönlümün aşkı
zengin Capulet'in güzel kızına aktı.
Benim gönlüm nasıl ondaysa, onunki de bende.
Her şey yolunda, bir senin

kutsal törenle bizi birleştirmen kalıyor.
Ne zaman, nerde ve nasıl karşılaştık,
birbirimizin gönlünü nasıl çeldik,
nasıl yeminler ettik birbirimize,
sana yolda bir bir anlatırım. Yalnız, n'olur
kabul et bugün nikâhımızı kıymayı.

RAHİP LAWRENCE

Bu ne değişme ya Rabbi!
öylesine bir aşkla sevdiğin Rosaline'i
öylesine çabuk bıraktın ha? Gençlerin sevgisi
yüreklerinde değil, gözlerindeymiş meğer.
Allah Allah! O Rosaline uğruna
nice gözyaşıyla yıkandı solgun yanakların;
nice tuzlu sular aktı boş yere
aşka çeşni vermek için,
ama tat bırakmadı ağızda.
Güneş daha dağıtmadı gökteki ahlarını,
eski iniltilerin çınlar daha
şu benim ihtiyar kulaklarımda. İşte bak,
daha silinmemiş eski bir gözyaşının
izi yanağında henüz.
Sen sen olsaydın, bu acılar da senin olsaydı,
Rosaline için olurdunuz, sen de, bu acılar da.
Değiştin ha? Öyleyse ver şu yargıyı, lütfen:
Erkekler güçsüzse, kadınlar düşer elbet.

ROMEO

Rosaline'i sevdiğim için sık sık azarlardın beni.

RAHİP LAWRENCE

Sevdiğin için değil yavrum, tapındığın için.

ROMEO

O sevgiyi gömmemi de istemiştin.

RAHİP LAWRENCE

Birini mezara koyup
bir başkasını çıkarmak için değil.

ROMEO

Azarlama, n'olur! Bu şimdiki sevdiğim
ilgiyi ilgiyle karşılıyor, sevgiyi sevgiyle;
öteki öyle değildi.

RAHİP LAWRENCE

O pek güzel biliyordu ki, senin aşkın
doğru dürüst sökemeden ezber okumaktadır.
Neyse, gel bakalım genç dönek, gel,
birlikte gidelim; yardımcın olacağım bir bakıma.
Bakarsın bu birleşme mutlu sonuçlanır da
saf bir sevgiye döner iki ailenin nefreti

ROMEO

Haydi çabuk! Acelem var, diken üstündeyim.

RAHİP LAWRENCE

Yavaş oğlum, acele işe şeytan karışır,
hızlı koşanın ayakları dolaşır.

(Çıkarlar.)

DÖRDÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Bir sokak.

(Benvolio ile Mercutio girerler.)

MERCUTIO

Bu Romeo da nerelerde yahu?
Eve gitmemiş mi dün gece?

BENVOLIO

Babasının evine gitmemiş. Uşağıyla konuştum.

MERCUTIO

Rosaline denen şu solgun, taş yürekli haspa
öyle bir işkence ediyor ki, çıldıracak oğlan.

BENVOLIO

İhtiyar Capulet'in akrabasından Tybalt mektup göndermiş babasının evine.

MERCUTIO

Eminim meydan okumuştur.

BENVOLIO

Romeo cevabını verir.

MERCUTIO

Eli kalem tutan herkes mektuba cevap vermesini bilir.

BENVOLIO

Yok, mektubun sahibine cevap verip meydan okuyana meydan okuyacaktır.

MERCUTIO

Eyvah, zavallı Romeo! O çoktan ölmüş! Ak bir yosmanın kara gözleriyle hançerlenmiş; bir aşk türküsüyle kulağından vurulmuş; o sevgi tanrısının, kör yaycı Cupid'in attığı ok yüreğini tam ortasından delmiş. Tybalt'a karşı koyacak ha?

BENVOLIO

Ne? Tybalt da kim oluyor?

MERCUTIO

Tybalt, kediler beyi Tybert'den üstündür bence. O, tören salonlarının yiğididir. Türkü söyler gibi döğüşür, tempo tutar, uzaklığı, araları ayarlar; müziğin en kısa durağını bilir, bir, ki, dedi mi, üçüncüsü göğsündedir. İpek düğmeyi uçuracak kadar ustadır. Tam bir düellocudur o; şeref kurallarını bilir, en iyi ailedendir, soylu kişidir. O ileri adımla kılıcı yerine koyuşu yok mu! Hele elinin tersiyle kılıca vuruşu! Yüreği buluşu!

BENVOLİO

Nesi, nesi?

MERCUTIO

Son moda züppeler böyle gösterişli bir dille söyleşiyorlar işte! «Aman Allah, ne kılıç be! Adamdaki boya bak sen!

Ne yaman orospu yahu!» Gel de ağlama bu hale evlât! Eski koltuklarda rahat oturamıyan, ama yeni tarzın üstüne kuruluveren bu tatlı su frenkleri, bu p a r d o n n e z - m o i s'cılar canımıza okuyor be! Hele o «Bons» deyişleri, o «bons»ları!

(Romeo girer.)

BENVOLIO

Romeo geliyor, Romeo!

MERCUTIO

Dişisiz kalınca çiroza dönmüş! Ey ten, ey beden, amma da balıklaşmışsın! Artık Petrarch'ın o akıcı vezinleriyle düşüp kalkıyor: Onun sevgilisi Laura, Romeo'nunki yanında bulaşıkçı kız gibi kalırdı olsa olsa, ama Lauro'nın âşığı, doğrusu daha iyi kafiyelendirirdi onu! Evet, bunun sevgilisi yanında, Dido, orospu kalırdı; Kleopatra, çingene; Helen ile Hera, sokak karıları; Thisbe, gökgözlü mökgözlüydü ya, işe yaramaz. Sinyor Romeo, b o n j o u r ! Fransız pantalonuna Fransız selâmı işte! Dün gece bizi ne güzel atlattınız!

ROMEO

İkinize de günaydın. Ne atlatması?

MERCUTIO

Tüydün beyim, tüydün! Farkında değil misin?

ROMEO

Bağışla Mercutio, işim önemliydi; benim durumumda olan herkes nezaket dışına çıkabilir.

MERCUTIO

Bu demektir ki, böyle bir durumda insan diz kırmak zorunda kalabilir.

ROMEO

Yani, nezaketen mi?

MERCUTIO

Tam bir nezaketle bastın üzerine.

ROMEO

Nazik bir açıklama.

MERCUTIO

Ne demek! Ben nezaketin süsüyüm.

ROMEO

Çiçeği olmayasın?

MERCUTIO

Tamam!

ROMEO

Benim ayakkabılar da iyi çiçeklenmiş öyle ise.

MERCUTIO

İyi dedin! ayakkabılarının altı aşınıncaya dek sürdür bu buluşu; onlar yıpranıp tek tabanlı kalınca, senin buluşun da tek kalır.

ROMEO

Ey tek tabanlı buluş, tekliği tek ve biricik olsun!

MERCUTIO

Aramıza gir Benvolio'cuğum. Benim şakalar sıfırı tüketti.

ROMEO

Kamçılayıp mahmuzla, kamçılayıp mahmuzla, yoksa kazandım diye haykırırım ha!

MERCUTIO

Şakalarımız böyle yaban kazları gibi yarışacaksa, ben yokum; çünkü senin şakaların bir tekinde bile benim şakalarımın tümünden daha çok kaz var. Nasıl, bu kaz işinde yetiştim mi sana?

ROMEO

Ne kaz işinde yetiştin bana sen, ne de başka şeyde?

MERCUTIO

Bu söz için kulağını ısıracağım senin.

ROMEO

Yok, cici kazım, ısırma.

MERCUTIO

Senin şakalar pek ekşi, salçası amma da keskin.

ROMEO

Yağlı kaza da öyle salça yaraşır hani!

MERCUTIO

Şaka değil geyik derisi mübarek, bir parmak çeksen kol kadar genişliyor!

ROMEO

Ben de şu «Geniş» sözünü çekip genişletecektim; onu kaza ekledin mi, ünü geniş bir kaz olursun.

MERCUTIO

Nasıl, aşk için inlemekten iyi değil mi böylesi? İşte şimdi insana karıştın, Romeo oldun artık; ustalığınla da, yaradılışınla da, neysen osun şimdi, şu zevzek aşk yok mu, aşk, —dilini çıkararak ordan oraya koşan, değneğini saklıyacak delik arayan kocaman bir budalaya benzer o.

BENVOLIO

Dur hele dur!

MERCUTIO

Öykümün en tatlı yerinde durdurmak istiyorsun beni.

BENVOLIO

Yoksa öykünü pek uzatacaksın.

MERCUTIO

Yanıldın işte, kısa kesecektim; öykümün dibi göründüğü için, sözü fazla uzatmamaktı niyetim.

ROMEO

İşte buna diyecek yok!

(Dadı ile Peter girerler.)

MERCUTIO

İşte bir yelken sana!

BENVOLIO

Bir değil iki! Bir gömlekle bir eteklik!

DADI

Peter!

PETER

Buyurun.

DADI

Yelpazem, Peter.

MERCUTIO

Haydi Peter'ciğim! Yüzünü saklıyacak. Yelpazesi daha güzel de ondan.

DADI

Sabahlar hayrolsun sayın beylerim.

MERCUTIO

Akşamlar hayır olsun güzel bayan.

DADI

Akşam oldu mu?

MERCUTIO

Nerdeyse oldu. Saatin küstah eli, öğle deliğinin üzerinde.

DADI

Hadi ordan be! Ne biçim adamsın sen!

ROMEO

Bunu, sayın bayan, Tanrı başbelâsı diye yaratmıştır kendine.

DADI

Doğrusu güzel dedin! «Başbelâsı diye» ha? Sayın beylerim, genç Romeo'yu nerde bulabileceğimi hanginiz söyliyebilir bana?

ROMEO

Ben söyliyebilirim. Ama onu bulduğunuz zaman, aradığınız zamandan daha yaşlı olacak genç Romeo. Bu adı taşıyanların en genci benim. Daha kötüsü can sağlığı.

DADI

İyi söyledin!

ROMEO

Ya, en kötü iyidir ha? İyi anlayış doğrusu. Akıllıca, akıllıca.

DADI

Romeo iseniz, sizinle biraz yalnız görüşmek istiyorum.

BENVOLIO

Yemeğe filân çağıracaktır.

MERCUTIO

Çöpçatan ha, çöpçatan, çöpçatan! Hoop!

ROMEO

Bir şey mi buldun ki avcılar gibi bağırıyorsun öyle?

MERCUTIO

Tavşan filân değil efendim. Perhiz çöreğine konmuş, daha yenmeden kokup küflenmiş bir tavşan diyorsanız, o zaman başka tabiî.

(Türkü söyler.)

Eti kokmuş kart tavşan,
hem de kokmuş kart tavşan,
tam perhizlik et budur:
ama kokmuşsa tavşan,
yüz kişiye de sunsan,
doyurur ha doyurur.

Babanlara geliyor musun Romeo? Biz akşam yemeğine ordayız da.

ROMEO

Ben arkanızdan gelirim.

MERCUTIO

Hoşça kal haminne, hoşça kal!

(Türkü söyler.)

«Hanım, hanım, canım hanım.»

(Mercutio ile Benvolio çıkarlar.)

DADI

Hadi güle güle! —Kuzum efendim, kimdi bu yüzsüz, çapkınlık kumkuması herif?

ROMEO

Kendi konuşmasına hayran bir bey, dadı, bir ayda dinlemeye katlanamıyacağı şeyleri bir anda söyleyiverir.

DADI

Hele bana bir sataşsın da göreyim, hani şimdikinden daha da arsız olsa, alırım ayağımın altına, onun gibi yirmisinin canına okurum ben; kendim yapamazsam, yapanı bulurum. Utanmaz herif! Ben onun bildiği kızlardan değilim, *(Peter'e)* Sen de karşıma geçmiş, benimle eğlenen herifleri seyrediyorsun ha?

PETER

Ben kimsenin sizinle eğlendiğini görmedim; görseydim, inan olsun, hemen davranırdım silâhıma. Şöyle iyi bir kavga fırsatı çıktı mı karşıma, yasa da benden yana oldu mu, kılıç çekmede kimseden geri kalmam ben.

DADI

Hani, Tanrım tanık, öyle kızdım ki, her bir yerim titriyor. Utanmaz herif! —Kuzum efendim, size bir çift sözüm var. Demin dediğim gibi, küçük hanım beni sizi aramaya yolladı. Size söylememi istediği şeyleri şimdilik kendime saklıyorum; önce söyleyin bana, niyetiniz onu tavlamak, hani derler a, ahmaklar cennetine götürmekse, alçakça bir şey olur bu, hani derler a. Çünkü kızcağız daha pek körpe; onun için kendisini aldatacak olursanız, hiç bir kibar kadına yapılamıyacak bir kötülük, hem de büyük bir ahlâksızlık olur bu.

ROMEO

Hanımına saygılarımı söyle dadı. İtiraz ediyorum senin bu...

DADI

Söylerim canım, olduğu gibi söylerim. Tanrım, ne sevinecek kim bilir!

ROMEO

Ne söyliyeceksin dadı? Beni dinlemiyorsun ki.

DADI

İtiraz ettiğinizi söyliyeceğim efendim. Bana kalırsa, tam bir efendice davranış bu.

ROMEO

Ona söyle de, bugün öğleden sonra
günah çıkarmıya gitmek için bir çare düşünsün;
orda, Rahip Lawrence'ın hücresinde,
hem günah çıkaracak, hem evlenecek.
Bu da zahmetine karşılık.

DADI

Yok efendim yok, metelik almam!

ROMEO

Hadi hadi, ben al diyorum.

DADI

Bugün öğleden sonra mı? Peki, gelir oraya.

ROMEO

Dadıcığım, sen biraz bekleyiver.
Şu sıralarda uşağım
kilise duvarının arkasında bulacak seni,
kalın ipten örülmüş bir merdiven getirecek;
bu ıssız gecede sevincimin doruğuna çıkaracak
o merdiven beni. Hoşça kal! Göreyim seni!
Zahmetini karşılıksız bırakmam. Hoşça kal!
Saygılarımı söyle hanımına.

DADI

Tanrım kutsasın seni! Ama efendim...

ROMEO

Bir şey mi var dadıcığım?

DADI

Uşağından emin misin? Hani ne derler:
iki kişi sır saklar yok ederek birini.

ROMEO

İnan bana, uşağım sapına kadar doğrudur.

DADI

Bilsen efendiciğim, hanımını hanımların en tatlısıdır —Tanrım! Tanrım! Bir karış çocuktu!— Ha, Paris diye biri

var bu şehirde, niyeti kanca atmak; ama hanımcığım, benim melek huylu hanımcığım, kurbağa görmüş gibi oluyor onu görünce. Bazan onu kızdırır, Paris daha yakışıklı bir erkek derim. Ben böyle der demez, inan bana, kireç gibi ağarır yüzü. Rosemary çiçeğiyle Romeo aynı harfle başlar değil mi?

ROMEO

Öyle dadı. N'olacak peki? İkisi de R ile başlar.

DADI

Seni alaycı! Köpek adıdır o! R şey için.... Hayır, ben biliyorum, başka harfle başlıyor. O, seninle Rosemary üstüne öyle cümleler kuruyor ki, duysan bayılırsın.

ROMEO

Hanımına saygılarımı söyle.

(Romeo çıkar.)

DADI

Olur, hem bin kez söylerim! Peter!

PETER

Buyurun?

DADI

Düş önüme! Hadi çabuk.

(Çıkarlar.)

BEŞİNCİ SAHNE

Aynı yer. Capulet'lerin bahçesi.

(Juliet girer.)

JULIET

Saat dokuzdu ben dadımı gönderdiğimde,
yarım saate kalmaz dönerim demişti.
Belki de bulamadı; hayır, olamaz.
Ah, topal kadın, n'olacak!

Aşkın habercileri düşünceler olmalı,
gölgeleri abus tepeler üzerinden
sürüp dağıtan güneş ışınlarından
on kat hızlı süzülür onlar.
Bunun için Venüs'ün arabasını
kıvrak kanatlı kumrular çeker;
bunun için rüzgârdan kanadı var Cupid'in.
İşte güneş bugünkü yolculuğunun
en yüce tepesinde; dokuzdan on ikiye dek
tam üç uzun saat geçti de gelmedi hâlâ.
O da sevseydi, onun da damarlarında
ılık gençlik kanı aksaydı, top gibi uçardı;
sözlerim onu canım sevgilime fırlatır,
sevgilimin sözleri de geri atardı bana.
Ama bu yaşlılar yok mu, ölü taklidi yaparlar,
kurşun gibi ağır, yavaş, hantal.

(Dadı ile Peter girerler.)

Ah Tanrım, geliyor! —Şeker dadıcığım, ne haber?
Onu bulabildin mi? Gönderiver uşağını.

DADI

Peter, sen kapıda bekle.

(Peter çıkar.)

JULIET

Dadı, canını dadıcığım, —aman yarabbi,
neden üzgün duruyorsun?
Haber üzücü de olsa, sen güler yüzle anlat;
yok, iyiyse, böyle asık suratla çalarak
bozma uyumunu tatlı haberin.

DADI

Yorgunum, biraz kendi halime bırak beni.
Nasıl da sızlıyor kemiklerim,
ayaklarıma kara sular indi.

JULIET

Kemiklerimi sana versem de, haberin benim olsa!
Hadi n'olur, söyleyiver, canım dadıcığım benim!

DADI

Aman ya Rabbi, ne bu acele! Biraz bekliyemez misin?
Nefesim kesildi, görmüyor musun?

JULIET

Nefesim kesildi demeye nefesin varken
nasıl dersin bana, nefesim kesildi diye?
Bu gecikme için gösterdiğin mazeret
daha uzun, anlatacağın öyküden.
Haberin iyi mi, kötü mü? Buna cevap ver.
Daha sonra dinlerim girdisini çıktısını.
Beni meraktan kurtar, iyi mi, kötü mü?

DADI

Şey, basit bir seçim yapmışsın; adam seçmesini hiç bilmiyorsun. Romeo mu dedin! ha, o mu? Yüzü bütün erkeklerinkinden daha güzelse de, bacakları bütün erkeklerinkinden üstün; eline, ayağına, boyuna bosuna gelince, sözünü etmeye değmezse de, mukayese kabul etmez. Nezaket çiçeği değil, ama inan bana, kuzu gibi uysal. Hadi kızım işin iş! Tanrıya dua et! Ne o, yemek yendi mi?

JULIET

Hayır hayır. Ama ben bütün bunları
biliyordum zaten. Evlenmemiz için ne diyor.
ondan haber ver sen bana.

DADI

Hay Allah, başım nasıl da ağrıyor!
Bilsen ne halde başım!
Zonklamaktan kırk parça olacak sanki!
Bir yandan da sırtım! Ah sırtım, sırtım!
Beni ordan oraya koşturduğun,
Sokak sokak dolaştırıp canımı çıkardığın için
taş yürekli mi desem sana, ne desem!

JULIET

Hastalığına üzüldüm doğrusu.
Hadi şeker dadıcığım, söyle, ne diyor sevgilim?

DADI

Sevgilin dürüst, kibar, iyi yürekli, ve inan bana, erdemli bir bey olarak diyor ki..... Annen nerde?

JULIET

Annem nerde mi? Aa, içerde tabii.
Nerde olacak? Amma da tuhaf cevap veriyorsun!
«Sevgilin bir bey olarak diyor ki,
annen nerde?»

DADI

Hey güzel Tanrım! Ateş bacayı sardı ha?
Yavaş ol kızım yavaş ol!
Sızlayan kemiklerime merhemin bu mu?
Haberini kendin getir kendin götür bundan böyle.

JULIET

Ne bu yaygara! — Hadi söyle,
ne diyor Romeo?

DADI

Bugün kiliseye gidip
günah çıkarmaya iznin var mı?

JULIET

Var.

DADI

Öyleyse hemen Rahip Lawrence'in hücresine koş;
orda seni alacak bir koca beklemekte.
Ne o, arsız kan yürüyüverdi yanaklarına,
bir haber duymaya görsünler, hemen kızarırlar.
Hadi koş kiliseye; benim başka işim var.
Bir merdiven bulayım da, ortalık kararınca
sevgilin tırmansın kuş yuvasına.
Cefasını ben çekeyim, sefasını sen sür.
Ama yükü taşıyacaksın bu gece.
Hadi ben yemeğe gidiyorum, sen koş hücreye.

JULIET

Talihe koşuyorum ben! — Hoşça kal, dürüst dadıcığım!

(Çıkarlar.)

ALTINCI SAHNE

Aynı yer. Rahip Lawrence'in hücresi.

(Rahip Lawrence ile Romeo girerler.)

RAHİP LAWRENCE

Gökler bu kutsal işi iyi karşılasınlar da
sonradan dertlerle azarlamasınlar bizi!

ROMEO

Amin, amin! Ama ne dert gelirse gelsin başıma,
onu gördüğüm kısacık bir ânın sevincine
denk olamaz! Sen kutsal sözlerinle birleştir de bizi,
o aşk yutan ölüm, elinden geleni geri komasın,
yeter ki benim diyebileyim ona.

RAHİP LAWRENCE

Bu şiddetli hazlar şiddetle son bulurlar,
ölümleri olur zaferleri, öpüşürken yok olan
ateşle barut gibi tıpkı. En tatlı bal bile
tadıla tadıla bıkkınlık verir,
aynı lezzet iştahı köreltir. Onun için
ölçülü sev de, uzun sürsün sevgin.
Hızlı giden, yavaş kadar geç varır hedefe.

(Juliet girer.)

İşte küçük hanım! Böylesine hafif ayaklar
aşındırabilir mi hayatın sert yollarını!
Havada sallanan örümcek ağına bile asılsa
düşmez âşık dediğin; öylesine hafif olur kuruntu.

JULIET

Kutsal pederimin akşamı hayırlı olsun.

RAHİP LAWRENCE

Romeo teşekkür edecektir sana kızım,
ikimiz için de.

JULIET

Onu da selâmlarım,
yoksa ne diye teşekkür etsin?

ROMEO

Ah Juliet! senin sevginin boyutları da
benimki gibi büyüdüyse,
onu süsleyip anlatmada benden ustaysan,
nefesinle tat ver şu bizi saran havaya;
şu güzel karşılaşmadan duyduğumuz mutluluğu
müziğin zengin dili açıklasın bir bir.

JULIET

Hayal gücü, sözden çok
madde bakımından zengin olduğu için
özüyle övünür, sözüyle değil;
ancak dilencilerdir servetini sayanlar.
Benim sevgimse öyle bir büyüyüp çoğalmış ki
yarısını saymak bile elimden gelmez.

RAHİP LAWRENCE

Gelin benimle, gelin de kısa keselim bu işi.
Çünkü, bağışlayın, yalnız kalamazsınız pek
kutsal kilise ikinizi birleştirinceye dek.

(Çıkarlar.)

ÜÇÜNCÜ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Verona. Bir alan.

(Mercutio ve Benvolio uşaklarla girerler.)

BENVOLIO

Kuzum Mercutio, n'olur, burdan çekilelim artık.
Hava sıcak, Capulet'ler ortada geziyorlar;
bir karşılaşırsak, kavgadan kaçınamayız;
çünkü deli kan kızışıyor bu sıcak günlerde.

MERCUTIO

Hani bazı adamlar vardır, meyhanenin eşiğinden adım atar atmaz, kılıcı masanın üzerine koyup «Allah beni sana muhtaç etmesin!» derler, ama ikinci kadehin etkisiyle, ortada hiç bir sebep yokken, kılıca davranırlar; sen de onlara benziyorsun.

BENVOLIO

Öyle bir adam mıyım ben?

MERCUTIO

Hadi hadi, sen de şu İtalya'daki herkes gibi ateşlisindir; çabuk kızıp huysuzlaşırsın, çabuk huysuzlaşıp kızarsın.

BENVOLIO

Amma yaptın ha!

MERCUTIO

Öyle öyle! Senin gibi iki kişi bir araya gelse, az sonra kimse kalmaz ortada, çünkü birbirlerini öldürürler. Sen yok

musun sen! Başında seninkinden bir fazla ya da bir eksik kıl var diye kavgaya tutuşursun adamla sen! Kestane yiyen birini görsen, senin gözlerin kestane renginde diye, evet sırf bunun için kavga edersin. Ah bu gözler ah! Bunlar aramaz da hangi gözler arar kavgayı? Yumurta nasıl besinle doluysa senin kafan da öyle kavgayla dolu, ama senin kafan, çalkanmış bir yumurta gibi cılk bir hale geldi kavgadan. Sen, güneşte uyuyan köpeğini uyandırdı diye, sokakta öksüren biriyle kavga etmiş adamsın. Yeni ceketini Paskalya'dan önce giydi diye, terzinin birine çatan sen değil misin? Ya yeni ayakkabılarına eski bağ takan adama ettiklerin? Bir de kalkmış, kavga çıkarmıyayım diye akıl öğretiyorsun bana!

BENVOLIO

Ben senin kadar kavgacı olsaydım, hayatımı bir saat bir çeyrek için güven altına alana varımı yoğumu verirdim.

MERCUTIO

Varını yoğunu ha! Amma da ucuz be!

(Tybalt birkaç kişiyle girer.)

BENVOLIO

Demedim mi, işte Capulet'ler geliyor.

MERCUTIO

Vızgelir.

TYBALT

Siz arkamdan gelin, konuşacağım onlarla. —
Merhaba beyler, bir tek sözüm var birinize.

MERCUTIO

Bir tek sözünüz var birimize ha? Bir şey daha katsan da çift olsa; bir söz, bir de tokat, söz gelişi.

TYBALT

Fırsat verirseniz, beyler, o işi de becereceğimi görürsünüz.

MERCUTIO

Fırsatı biz vermeden de bulamaz mısın?

TYBALT

Sen Romeo ile aynı havayı çalıyorsun Mercutio.

MERCUTIO

Aynı havayı mı? Sen bizi çalgıcı yerine koyuyorsun ha? Peki ama, sen bizi böyle çalgıcı yerine filan korsan, bozuk sesten başka bir şey dinliyemezsin. İşte kemanımın yayı, seni bir oynatsın da gör. Vay canına! Çalgıcı ha!

BENVOLIO

Herkesin gelip geçtiği yerde konuşuyoruz.
Ya tenhaca bir yere çekilin,
ya soğuk kanlı tartışın derdinizi,
ya da ayrılın. Bütün gözler üstümüzde.

MERCUTIO

Gözler bakmak için yaratılmış, varsın baksınlar;
kimsenin keyfi için yerimden kımıldamam ben.

(Romeo girer.)

TYBALT

Siz sakin olun efendim, işte geliyor benim adamım.

MERCUTIO

Senin adamlarının giydiği kisveyi giyerse o,
ben de kafamı keserim. Hele sen bir
buyur meydana, o hemen peşindedir.
Beyimiz işte bu anlamda
«adamım» diyebilir ona.

TYBALT

Romeo, sana beslediğim sevgi
ancak şu sözleri bulabiliyor senin için:
«Sen alçağın birisin.»

ROMEO

Tybalt, seni sevmemi gerektiren sebep,
böyle bir selâma uygun karşılığı vermekten
alıkoyuyor beni. Alçak değilim ben;
onun için, hoşça kal,
görüyorum ki beni hiç tanımıyorsun.

TYBALT

Yavrum, bana ettiğin hakaretleri
mazur gösteremez bunlar;
onun için, dön de çek kılıcını.

ROMEO

Ben hiç bir zaman hakaret etmedim ki sana,
hem ben seni aklının alamıyacağı kadar
çok severim. Sonra anlarsın sevgimin nedenini.
Bunun için, adının üstüne
adım gibi titrediğim Capulet,
gönlün rahat olsun.

MERCUTIO

Ah miskin, şerefsiz, alçakça boyun eğiş!
Hepsini temizler bir tek kılıç darbesi!

(Kılıcını çeker.)

Sıçan avcısı Tybalt, gelir misin şöyle?

TYBALT

Benden ne istiyorsun?

MERCUTIO

Ey kediler kıralı, dokuz canından yalnız bir tekini. Onu da hemen almak niyetindeyim; geri kalan sekize gelince, bilmem artık, belki bir güzel pataklarım. Kılıcını şöyle kulağından tutup kınından çıkarır mısın? Çabuk ol, yoksa o daha çıkmadan, benimki bulacak senin kulaklarını.

TYBALT *(Kılıcını çekerek)*

Hazırım öyleyse.

ROMEO

Mercutio'cuğum, indir kılıcını.

MERCUTIO

Buyurun efendim, görelim şu ünlü hamlenizi.

(Vuruşurlar.)

ROMEO

Çek kılıcını Benvolio, şunları ayıralım.
Ayıptır beyler, vaz geçin bu rezaletten!
Tybalt, Mercutio, Verona sokaklarında kavgayı
kesenkes yasak etti prens.
Dur Tybalt! Mercutio'cuğum!

(Tybalt ile taraftarları çıkarlar.)

MERCUTIO

Yaralandım.
Allah belâsını versin iki ailenin de!
Bitti benim işim. Gitti mi o?
Hem de yara mara almadan ha?

BENVOLIO

Ne! Yaralandın mı?

MERCUTIO

Ya ya, sıyrık, sadece bir sıyrık, ama yeter.
Uşağım nerde? Koş kerata, bir cerrah bul.

(Uşak çıkar.)

ROMEO

Cesaret dostum, yaran tehlikeli değil.

MERCUTIO

Doğru, ne kuyu kadar derin, ne de kilise kapısı kadar geniş, ama yeter, görür işimi. Yarın beni ararsan mezarımda bulursun. İnanın ki, bu dünyada işim kalmadı artık. —Allah belâsını versin iki ailenin de!— Vay canına! Köpeğin, farenin, sıçanın, kedinin biri adamı öldürecek kadar tırmalasın ha! Hesap kitabına göre döğüşen kabadayı! Haydut, alçak herif! —Ne halt etmeye girdin aramıza? Ben senin kolunun altında yaralandım.

ROMEO

İyiliğinizi düşünüyordum.

MERCUTIO

Yakın bir eve götür beni Benvolio,
yoksa bayılacağım.

Allah belâsını versin iki ailenin de!
Kurtlara yem ettiler beni. Vuruldum,
hem de pek yaman. İki ailenin de!

(Mercutio ile Benvolio çıkarlar.)

ROMEO

Prensin yakın akrabası olan bu soylu kişi,
benim canciğer dostum,
öldürücü bir yara aldı benim yüzümden;
ünüm Tybalt'ın kara çalmasıyla lekelendi,
bir saatlik akrabam olan Tybalt'ın.
Ah tatlı Juliet! Güzelliğin kadınlaştırdı beni,
özümdeki yiğitlik çeliğini yumuşattı.

(Benvolio girer yine.)

BENVOLIO

Ah Romeo, Romeo, yiğit Mercutio öldü!
Şu toprağı zamansız hor gören o yılmaz ruh
erişti bulutlara.

ROMEO

Nice günler üstüne düştü bu günün kara yazısı
bu başlattı o günlerin son vereceği yası.

(Tybalt yine girer.)

BENVOLIO

İşte öfkeli Tybalt geliyor yine.

ROMEO

Hem sağ, hem de zaferle ha! Mercutio ise öldü!
Haydi göklere, ey düşünceli sakınganlık,
ateş gözlü öfke yol göstersin bana artık!—
Haydi Tybalt, demin bana sunduğun
o «alçak» sözünü al bakalım geri!
Çünkü başımızın az üstünde Mercutio'nun ruhu;
seninkini bekliyor kendisine yoldaşlık etsin diye.
Ya sen gideceksin, ya ben,
ya da her ikimiz.

TYBALT

Sen gideceksin alçak, tüysüz delikanlı!
Burda yoldaşlık ediyordun kendisine
orda da et!

ROMEO

Bu verecek kararı!

(Vuruşurlar. Tybalt düşer.)

BENVOLIO

Kaç Romeo, durma!
Şehir ayaklandı, Tybalt'sa öldü.
Şaşkın durma öyle. Yakalanırsan, Prens
ölüme mahkûm eder seni. Haydi kaç, durma!

ROMEO

Ah, yazgının oyuncağıyım ben!

BENVOLIO

Ne bekliyorsun?

(Romeo çıkar. Yurttaşlar girerler.)

I. YURTTAŞ

Ne yana kaçtı Mercutio'yu öldüren?
Tybalt denen o katil ne yana kaçtı?

BENVOLIO

O Tybalt burda yatıyor işte.

II. YURTTAŞ

Kalk bakalım efendi, gel benimle;
prens adına emrediyorum, söz dinle.

(Prens, maiyeti, Montague, Capulet, eşleri ve başkaları girerler.)

PRENS

Nerde bu patırtıyı çıkaran aşağılık adamlar?

BENVOLIO

Ey soylu prens, baştan sona anlatabilirim

bu ölümcül kavganın mutsuz seyrini:
Akrabanız yiğit Mercutio'yu öldüren,
sonra genç Romeo'nun kılıcıyla can veren adam
burda yatıyor işte.

LADY CAPULET

Tybalt, yeğenim! Öz kardeşimin çocuğu!
Ah prens! Yeğenim! Kocam!.
Ah, kanı akmış sevgili akrabamın!—
Prens, değil miki hakseversiniz,
kanımıza karşılık, akıtın kanını Montague'lerin.
Ah yeğenim, yeğenim benim!

PRENS

Benvolio, kim başladı bu kanlı kavgaya?

BENVOLIO

Tybalt, burda öldürülen,
Romeo'nun kendi eliyle öldürdüğü.
Tatlı diller döktü Romeo, ona bu kavganın
ne denli saçma olduğunu söyledi,
sizin yasağınızı hatırlattı sonra;
bütün bunlar tatlı bir ses, sakin bakışlar,
alçakgönüllü tavırlarla söylendiyse de,
barışa kulak tıkayan Tybalt'ın
serkeş öfkesini yatıştıramadı bir türlü,
tersine, elindeki sivri çeliği
göğsüne doğrulttu korkusuz Mercutio'nun;
o da, aynı derecede ateşli,
öldürücü bir kılıçla karşıladı
Tybalt'ın kılıcını. Askerce bir küçümseyişle
bir yana itiyor soğuk ölümü elinin biriyle,
öbürüyle de Tybalt'a saldırıyordu,
ama bütün hamleleri boşa gidiyordu
Tybalt'ın ustalığı önünde.
«Durun arkadaşlar, ayrılın!» diye bağırdı Romeo,
sonra sözlerinden daha çabuk davranıp
çevik koluyla indirdi ölümcül kılıçları,
aralarına girdi. Tam o sırada

Tybalt'ın hain bir hamlesi
Romeo'nun kolu altından gelip
aldı canını zorlu Mercutio'nun;
sonra Tybalt kaçtı, ama geri geldi çok geçmeden.
Romeo da öç almak için yanıp tutuştuğundan,
şimşek gibi kapıştılar. Kılıcını çekip
onları ayıramadan, vuruldu koca Tybalt.
O düşerken, kaçıp gitti Romeo.
Anlattığı doğru değilse, ölüme hazır Benvolio.

LADY CAPULET

Montague'lerin akrabasıdır o,
etki altında kalıp doğruyu söylemiyor.
Bu uğursuz kavgada
yirmi kişi kadar vardı onlardan,
bu yirmi kişi de ancak bir kişiyi öldürebildi.
Adalet istiyorum prens, gerçekleştirin adaleti:
Romeo yaşamasın, çünkü öldürdü Tybalt'ı.

PRENS

Romeo, Mercutio'yu öldüreni öldürmüş;
bu değerli kanın bedelini kim ödeyecek şimdi?

MONTAGUE

Her halde Romeo değil prens,
Mercutio'nun dostuydu o.
Tybalt'ın hayatına son vermekle
yasanın yapacağı bir işi yapmış oldu,
budur onun kabahatı.

PRENS

Bu suçtan dolayı
hemen sürüyoruz kendisini buradan.
Nefretinizin sonuçları beni de ilgilendiriyor,
kanım akıyor hoyratça kavgalarınız yüzünden.
Sizi öyle ağır bir cezaya uğratayım ki,
hepiniz pişman olasınız kanının aktığına.
Yalvarmalara, mazeretlere tıkalı kulaklarım,
gözyaşlarıyla, dualarla yumuşamak yok;
onun için, hiç birine başvurmıyasınız.

Romeo hemen ayrılsın buradan,
yoksa son saati olur ele geçtiği an.
Şu cesedi kaldırın da dinleyin, buyruğumdur:
Katillere acımakla, cana kıyanlar bağışlanmış olur.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ SAHNE

Aynı yer. Capulet'lerin bahçesi.

(Juliet girer.)

JULIET

Dörtnal gidin, ey ateş ayaklı küheylânlar
Güneş tanrısının sarayına doğru!
Phaethon gibi bir sürücü sizi batıya kadar
kırbaçlardı da, bulutlu geceyi getirirdi hemen.
Ger koyu renkli perdeni, sevgi yaratan gece,
o kaçağın gözleri pırıldasın; ve Romeo,
kimseler görüp duymadan atılsın şu kollarıma.
Âşıklar kendi güzelliklerinin ışığıyla
görerek yapabilirler sevgi törenlerini.
Hem, aşk körse, en çok gece yaraşır ona.
Gel ey ağır başlı gece,
karanlık giyimli ana, ey karalar içindeki,
gel de öğret bana, nasıl kaybedilir
bir çift lekesiz bekâret için oynanan oyun.
Yanaklarımda çırpınan bu vahşi kanı
ört de kara üstlüğünle, yüreklenen temkinli sevgi,
gerçek aşk alçak gönüllü davrandı sansın.
Gel gece, gel Romeo, gel ey gecedeki gündüz,
çünkü sen gecenin kanatları üstünde
kuzgunun sırtındaki kardan ak görünürsün.
Gel ey tatlı gece, gel sevimli, kara alınlı gece,
ver bana Romeo'mu; sonra, öldüğü zaman,
al da küçük küçük yıldızlara böl onu;

göğün yüzünü öyle bir süsler ki,
bütün dünya geceye gönül verir de
tapmaz olur artık parıltılı güneşe.
Ah, ben bir sevgi konağı satın aldım,
ama sahip olamadım; kendim de satıldım,
ama tat veremedim daha.
Yeni giysilerini giyemiyen sabırsız bir çocuğa
ne denli sıkıcı gelirse bayramdan önceki gece,
öylesine sıkıcı bu gün de.—
Ah, işte dadım geliyor.

(Dadı elinde kalın iplerle girer.)

Hem de haber getiriyor.
Romeo'nun adını anan her dil
göklü bir incelikle konuşur.—
Söyle dadı, ne haber? Nedir o elindeki?
Romeo'nun sana bul dediği ipler bu mu?

DADI

Ya ya, o ipler.

(Yere atar.)

JULIET

Hay Allah, ne var? Niçin uğuşturuyorsun ellerini?

DADI

Ah, ah! Öldü, öldü, öldü!
Bittik hanımcığım bittik.
Yazık!— Gitti, öldürdüler, öldü!

JULIET

Gökler böylesine kötü niyetli olabilir mi?

DADI

Gökler olamaz, ama Romeo olabilir.
Ah Romeo, Romeo!—
Kimin aklına gelirdi ki? —Romeo!

JULIET

Neden böyle şeytan gibi azap veriyorsun bana?
Bu işkence korkunç cehenneme vergidir.

Romeo kendine mi kıydı yoksa?
Sadece bir «Evet» de: gözleriyle öldüren
o yılanın bakışından daha zehirlidir
bu iki yalın hece. Ben ben değilim artık
böyle bir «Evet» varsa.
Sana «Evet» dedirten o gözler kapansın.
Öldüyse «Evet» de; ölmediyse, «hayır», e mi?
kısa sözler belirlesin, sevinç mi var bana, keder mi.

DADI

Yarayı gördüm, gözlerimle gördüm,—
taş ölçerim!— şurada, yiğit göğsünün üstünde:
acınacak bir ölü, kanlı, zavallı bir ölü,
solgun, tül gibi solgun, kana bulanmış,
pıhtı pıhtı kan içinde tepeden tırnağa.
Görür görmez bayıldım.

JULIET

Ah, parçalan yüreğim! Ey her şeyini
elden çıkaran zavallım, parçalan hemen!
Hadi gözlerim, zindana!
Bundan böyle bakmak yok özgürlüğe!
Ey aşağılık topraktan doğan vücut,
toprağa dön, harekete son ver hemen;
Romeo'yla birlikte ağır bir tabuta gir sen!

DADI

Ah Tybalt, Tybalt, en iyi dostum benim!
Ey nazik Tybalt! Ey dürüst soylu kişi!
Senin öldüğünü görecek miydim!

JULIET

Ne fırtınası bu böyle ters esen?
Romeo öldürüldü, Tybalt'sa öldü ha?
Çok sevgili kuzenim, ondan da sevgili efendim!
O korkunç kıyamet borusu çalınsın öyleyse!
O ikisi öldüyse, kim yaşıyor peki?

DADI

Tybalt öldü, Romeo sürüldü;
Tybalt'ı öldüren Romeo sürüldü.

JULIET

Tanrım! — Romeo'nun eli mi döktü Tybalt'ın kanını?

DADI

O döktü ya, o döktü, ne yazık ki o döktü!

JULIET

Çiçeklenen bir yüz altında saklı yılan yüzü!
Hangi ejder bekçilik etmiştir böyle güzel mağaraya?
Ey güzel zorba! Meleksi iblis!
Ey kumru tüylü kuzgun! Kurt yaradılışlı kuzu!
Ey tanrısal görünüşün gizlediği iğrenç öz!
Ey göründüğünün tam tersi olan!
Lânetli ermiş, namuslu alçak! Ey Tabiat,
bir iblisin ruhunu böyle tatlı bir tenin
ölümlü cennetine yerleştirdikten sonra
cehennemde ne işin vardı senin?
İçinde böyle kötü yazılar bulunan bir kitap
böylesine güzel ciltlenmiş midir şimdiye dek?
Yalan, böyle muhteşem bir sarayda barınsın,
olacak şey mi bu?

DADI

Erkeklerde inanç, bağlılık, dürüstlük olmaz;
hepsi yalancı, iki yüzlü, hepsi boş, içten pazarlıklı,
Ah, uşağım nerde? Bana biraz içki ver.
Bu dertler, bu acılar, bu kederler kocalttı beni.
Rezil olasıca Romeo!

JULIET

Dilin tutulsun böyle bir şey dilediğin için!
Rezil olmak için doğmadı o!
Rezillik onun alnında oturmaya utanır;
orası öyle bir tahttır ki, ancak dünyanın
biricik hakanı şeref taç giyebilir orda.
Ah, ne canavarım ben, nasıl çıkıştım ona!

DADI

Kuzenini öldüren birini övecek değilsin ya!

JULIET

Peki kocam için kötü bir dil mi kullanayım?

Ah zavallı kocam, hangi dil korur senin adını
üç saatlik karın bile ona saldırdıktan sonra?
Peki ama hain, ne diye öldürdün kuzenimi?
Yoksa o hain kuzen kocamı öldürecekti:
geri dönün aptal gözyaşları, kaynağınıza dönün!
Yanlışlıkla sevince ödediğiniz bu vergiyi
acıya ödemeniz gerek aslında;
Tybalt'ın öldüreceği kocam yaşıyor,
kocamı öldürmek isteyen Tybalt öldü.
Bütün bunlar avutucu şeyler
ben neden ağlıyorum öyleyse?
Tybalt'ın ölümünden de beter söz söyledin,
yüreğimden vurdu beni; unutmak istiyorum,
ama günahkârların ruhlarını zorlıyan suçlar gibi
zorluyor belleğimi: «Tybalt öldü, Romeo da....
sürüldü!» Şu «sürüldü» yok mu, «sürüldü» sözü,
bin Tybalt'ın ölümüne denk o. Tybalt'ın ölümü
yeter bir acı olurdu, o kadarla kalsaydı.
Yok, huysuz acımız arkadaşlıktan hoşlanıyorsa,
başka kederlerle bir safta olmak istiyorsa,
neden «Tybalt öldü» dedikten sonra,
«Annen, baban, hayır, ikisi de öldü» demedi?
Elbette yanar ağlardım o zaman.
Ama Tybalt'ın ölümünü izliyen o sözler,
o «Romeo sürüldü» sözleri yok mu, onları söylemek,
annen, baban, Tybalt, Romeo, Juliet, hepsi,
hepsi öldü, yok oldu demekle birdir:
«Romeo sürüldü!» Bu sözlerdeki ölümün
sonu, sınırı, ölçüsü, ucu bucağı yok;
hiç bir söz anlatamaz bu acıyı.
Dadı, annemle babam nerde?

DADI

Tybalt'ın cesedi üzerinde ağlaşıyorlar.
Gitmek ister misin oraya? Seni götüreyim.

JULIET

Gözyaşıyla mı yıkıyorlar yaralarını?
Onlarınki kuruyunca benimkiler akacak

Romeo sürüldü diye. Topla şu ipleri dadı.
Zavallı ipler, aldatıldınız, siz de, ben de,
çünkü Romeo sürüldü.
Yatağıma yükselen bir yol diye hazırlamıştı sizi,
oysa ben bakire kaldım, bakire dul olarak öleceğim.
Gelin ipler, gel dadı, ben gerdeğe gireceğim,
bekâretimi Romeo'ya değil, ölüme vereceğim!

DADI

Hadi sen odana git, ben Romeo'yu bulayım
seni avutması için. Yerini biliyorum.
Bil ki Romeo'n burda olacak bu gece.
Şimdi gider görürüm; Rahibin hücresinde saklanıyor.

JULIET

Ah, bul onu! Sadık şövalyeme ver şu yüzüğü,
son kez vedalaşmak için gelsin, söyle de!

(Çıkarlar.)

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Rahip Lawrence'in hücresi.

(Rahip Lawrence girer.)

RAHİP LAWRENCE

Buraya gel Romeo, gel buraya korkak adam.
Dert gönül vermiş iyi özelliklerine,
felâketle kıyılmış senin nikâhın.

(Romeo girer.)

ROMEO

Pederim, ne haber var? Prensin yargısı nedir?
Benimle tanışmak için elini uzatan keder hangisidir,
bunu bilmiyorum daha.

RAHİP LAWRENCE

Benim sevgili oğlumun hiç yabancısı değildir

bu türlü acı yoldaşlıklar:
prensin yargısıyla ilgili haberler getirdim sana.

ROMEO

O yargı gününden hafif mi prensin yargısı?

RAHİP LAWRENCE

Daha yumuşak bir yargı çıktı dudaklarından:
bedenin ölümü değil, ama bedenin sürülmesi.

ROMEO

Sürülmek mi! İnsaf et, «Ölüm» deyiver şuna;
çünkü sürgünün bakışlarında
daha çok dehşet var ölümünkinden.
N'olur, «sürgün» deme.

RAHİP LAWRENCE

Sen artık Verona'dan sürüldün;
sabırlı ol, dünya geniş ve büyük.

ROMEO

Verona surlarının dışında dünya yok ki;
Araf var, işkence, cehennem var yalnız.
Buradan sürülmek dünyadan sürülmektir,
dünyadan sürülmekse ölümdür. Bunun için
yanlış adlandırılmış ölümdür «sürülmek».
Sen ölüme «sürgün» adı vermekle
altın bir baltayla kesmiş oluyorsun başımı,
sonra da gülüyorsun beni öldüren o vuruşa.

RAHİP LAWRENCE

Ne korkunç günah! Ne hoyratça nankörlük!
Yasalarımıza göre ölüm bu suçunun cezası,
ama iyi yürekli prens, yasaları bir yana itip
senin tarafını tuttu da sürgüne çevirdi
ölüm denen o kara sözü.
Değer biçilmez acımanın ta kendisidir bu,
ama sen görmüyorsun ki.

ROMEO

Acıma değil, işkence bu!
Cennet burada, Juliet'in yaşadığı yerde.

Kedi, köpek, fare, her değersiz şey
burada, cennette yaşayıp onu görebilsin de
Romeo göremesin! Leş sinekleri
daha bir geçerli, daha bir şerefli,
daha bir saygıdeğer durumda Romeo'dan:
onlar güzel Juliet'in elindeki
o beyaz mucizeyi tutabilsin de,
ölümsüz mutluluğu çalabilsin de dudaklarından
—o dudaklar ki, kendi öpüşlerini günah sanıp
kızarırlar saf ve bakir bir alçakgönüllülükle—
evet, bu hak sineklere tanınsın da
Romeo'ya tanınmasın, sürüldü diye!
Onlar özgür kişiler, bense sürgünüm.
Sen de kalkmış, sürgün ölüm değildir diyorsun ha?
«Sürgün»den başka şeyin yok muydu
beni öldürmek için: ne bileyim, karılmış bir zehir,
keskin bir bıçak, ya da birden öldüren
herhangi bir ölüm aracı, —ne olursa olsun,
sürgün kadar bayağı olmasın da!
«Sürülmek» ha? Rahip efendi, bu sözü
lânetliler kullanır cehennemde, onlar bile
ulumaya başlarlar bu sözü duyar duymaz.
Sen ki kutsal bir Tanrı adamısın,
günah çıkartansın, güvendiğim dostumsun,
nasıl için elverdi de
bu «sürgün» sözüyle perişan ettin beni?

RAHİP LAWRENCE

Dur hele çılgın âşık, beni dinle biraz.

ROMEO

Sen bana sürgünden dem vuracaksın yine.

RAHİP LAWRENCE

Bu sözden korunman için bir zırh vereceğim sana:
Felâketin tatlı devası felsefeyi.
O seni sürgünde bile avutacaktır.

ROMEO

Yine mi «sürgün»? Yere batsın felsefe!

Felsefe dediğin bir Juliet yaratamadıkça,
yerinden sökemedikçe bir şehri,
prensin yargısını değiştiremedikçe,
neye yarar? Yeter, fazla söyleme.

RAHİP LAWRENCE

Görüyorum ki kulak yok delilerde.

ROMEO

Nasıl olsun, akıllılarda göz olmadıktan sonra?

RAHİP LAWRENCE

Bırak da birlikte görüşelim durumu.

ROMEO

Duymadığın şey üstüne konuşamazsın ki.
Sen de benim gibi genç olsaydın,
Juliet olsaydı sevgilin,
onunla bir saat önce evlenseydin,
öldürseydin Tybalt'ı, benim gibi
delicesine severken, benim gibi sürülseydin,
o zaman konuşabilirdin işte,
o zaman yolardın saçını başını,
kazılmamış mezarının ölçüsünü almak için
kapanırdın yere, şimdi benim yaptığım gibi.

(İçerden kapı vurulur.)

RAHİP LAWRENCE

Kalk, kapı vuruluyor. Saklan Romeo'cuğum.

ROMEO

Hayır, saklanmıyacağım, inliyen yüreğin nefesi
sis gibi sarmadıkça beni,
araştıran gözlerden gizlemedikçe.

(Kapı vurulur.)

RAHİP LAWRENCE

Bak nasıl vuruyorlar! —Kim o? Romeo, kalk,
yakalanacaksın. —Durun biraz! —Kalk ayağa!

(Kapı vurulur.)

Yazıhaneme koş! —Geliyorum! —Hay Allah!
Ne çılgınlık! Geliyorum, geliyorum!

(Kapı vurulur.)

Kim bu kapıyı böyle çalan?
Nerden geliyorsun? Ne istiyorsun?

DADI *(Dışardan)*

İçeri gireyim, anlarsın niçin geldiğimi.
Lady Juliet gönderdi beni.

RAHİP LAWRENCE

Hoş geldin öyleyse.

(Dadı girer.)

DADI

Ah kutsal rahip, söyle bana, kutsal rahip,
nerde hanımımın efendisi, Romeo nerde?

RAHİP LAWRENCE

İşte gözyaşlarıyla sarhoş yatıyor yerde.

DADI

Ah, o da hanımımın durumunda.
Tıpkı onun durumunda!

RAHİP LAWRENCE

Ah, ne hüzünlü benzeyiş! Ne acınacak durum?

DADI

O da böyle yatıyor,
hıçkırıp ağlıyor, ağlayıp hıçkırıyor.
Kalk, kalk ayağa, erkeksen kalk;
Juliet'in hatırı için, onun hatırı için
kalk da dik dur. Neden böyle
derin bir umutsuzluğa düşüyorsun?

ROMEO

Dadı!

DADI

Ah efendiciğim, efendiciğim!
Ne yapalım, ölüm her şeyin sonu.

ROMEO

Juliet' mi dedin! Nasıl, ne yapıyor?
Çocukluk dönemindeki sevincimizi
akrabasından birinin kanıyla lekeledim diye
katil gözüyle bakmıyor mu bana?
Nerde kendisi? Ne yapıyor? Benim gizli eşim
ne diyor bizim iptal edilen aşkımıza?

DADI

Ah, ne desin efendiciğim, ağlıyor da ağlıyor,
bir yatağa düşüyor bir ayağa fırlıyor;
Tybalt diye bağırıyor bazan,
sonra da Romeo'ya sesleniyor,
derken yere kapaklanıyor yine.

ROMEO

Sanki bu ad, bir tüfeğin
öldürücü namlusundan fırlıyan kurşun gibi
öldürdü kızı, o adın lânetli eli de
akrabasına kıydı. Söyle pederim, söyle
bu vücudun hangi aşağılık yerinde
barınıyor bu ad, söyle de
o iğrenç yeri paramparça edeyim.

(Kılıcını çeker.)

RAHİP LAWRENCE

İndir şu umutsuz elini! Sen erkek değil misin?
Erkek olduğunu haykırıyor görünüşün,
ama gözyaşların kadınca; çılgın davranışların
yırtıcı bir hayvanın bilinçsiz öfkesini hatırlatıyor.
Erkek kalıbına yaraşmıyan bir kadın!
Erkeğe de kadına da benziyen bir canavar!
Beni şaşırtıyorsun. Kutsal görevim üstüne and içerim,
daha sağlam yaradılışlı bilirdim seni.
Tybalt'ı sen mi vurdun? Kendini mi öldüreceksin?
Senin varlığınla yaşayan karına kıyacak mısın
bu iğrenç nefreti kendine yönelterek?
Neden dil uzatıyorsun doğumuna, yere, göğe?
Doğum, yer, gök, bu üçü sende birleşiyor diye mi

üçünü de elden çıkarmak istiyorsun?
Yazık, yazık! Ayıp ediyorsun
kalıbına, sevgine, zekâna karşı;
bol parasını yerinde kullanmıyan
bir tefeci gibi davranıyorsun,
oysa donatman gerek güzelliğini, sevgini, aklını,
Erkek yiğitliğinden uzaklaşan
mumdan bir şekilmiş meğer kalıbın.
Üstüne titremeye söz verdiğin sevgiyi öldürmekle
o sevgi andının boş bir yalan olduğunu
göstermiş olacaksın.
Kalıbının ve aşkının süsü olan aklın,
ikisini de çarpıtarak,
acemi bir askerin barutluğundaki barut gibi
tutuşuyor bilgisizliğin yüzünden,
kendi silâhınla paramparça oluyorsun.
Kalk oğlum kalk! Demin uğrunda can vermek istediğin
Juliet yaşıyor, mutlu olman gerek bunun için.
Tybalt seni öldürmek istiyordu,
sen onu öldürdün, bunun için de mutlu olman gerek.
Seni ölümle tehdit eden yasa dostun oluyor,
sürgüne çeviriyor cezanı,
bunun için de mutlu olman gerek.
Bir yığın mutluluk konuyor sırtına,
bütün ihtişamıyla sana gülüyor talih;
ama sen, şımarık, somurtkan bir yosma gibi
surat asıyorsun talihine, aşkına.
Dikkat et, dikkat, pek sefil can verir böyleleri.
Hadi, sözleştiğiniz gibi, git sevgiline,
odasına çıkıp avut kendisini,
Ama sakın geç kalmıyasın,
sonra nöbetçi korlar, geçemezsin Mantua'ya.
Ben bir yolunu bulup evlenmenizi açıklayıncaya,
tarafları barıştırıp prensin affını sağlayıncaya dek
kalırsın orda, sonra biz seni çağırırız.
Giderken duyduğun kederin
bin katı bir sevinçle dönersin o zaman.—
Sen önden git, dadı, hanımına selâm söyle,

ev halkını erkenden yatırmaya baksın;
derin acı zaten çabucak uyutacaktır onları.
Romeo geliyor.

DADI

Ah Tanrım, keşke bütün gece burda kalabilsem de
en güzel öğütleri dinleyebilsem.
Ah, bilgi başka şeymiş meğer! Efendim,
hanımıma söylerim geleceğinizi.

ROMEO

Peki, tatlıma söyle de
hazırlansın beni azarlamaya.

DADI

Buyrun, efendim, size verınemi söyledi bu yüzüğü,
Hadi, acele edin, çünkü çok geç oluyor.

(Çıkar.)

ROMEO

Cesaretim yeniden doğdu bununla!

RAHİP LAWRENCE

Hadi artık. İyi geceler. Durumun şöyle:
ya nöbetçiler konmadan hemen kaç, ya da
şafak sökerken kılık değiştirip öyle çık şehirden.
Mantua'da kal. Ben uşağını bulur,
zaman zaman sana bildiririm
burda olup bitenleri. Ver elini, geç oldu.
Güle güle. İyi geceler.

ROMEO

Şimdi sevinçler üstü bir sevinç beklemeseydi beni,
acı olurdu böyle çabucak bırakıp gitmek seni.
Hoşça kal.

(Çıkarlar.)

DÖRDÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Capulet'lerin evinde bir oda.

(Capulet, Lady Capulet ve Paris girerler.)

CAPULET

Efendim, öyle mutsuz olaylarla karşılaştık ki,
vakit bulamadık konuyu kızımıza açmıya.
Düşünün ki, akrabası Tybalt'ı bizim gibi
o da pekçok severdi. Eh, ölmek için doğmuşuz.
Çok geç oldu, bu gece inmez artık.
Siz olmasaydınız, inanın,
bir saat önce yatmıştım ben de.

PARIS

Aşka vakit kalmıyor böyle acı günlerde,
İyi geceler, hamfendi; saygımı bildirin kızınıza.

LADY CAPULET

Bildiririm, sabah erken de öğrenirim düşüncesini;
bu gece kederinden odasına kapandı.

CAPULET

Kont Paris, kızımın sevgisi üstüne
şimdiden söz verebilirim size.
Her konuda olduğu gibi, bunda da
sözümden dışarı çıkmaz sanırım;
sanırım da ne söz, hiç kuşkum yok.—
Hanım, yatmadan önce yanına çık da
oğlum Paris'in sevgisini bildir kendisine,
sonra ona söyle de, gelecek çarşambaya....
durun bakayım, bugün günlerden ne?

PARIS

Pazartesi efendim.

CAPULET

Pazartesi mi! Ha ha! Öyleyse, çarşamba pek yakın,
perşembe olsun. Evet, söyle ona,
perşembeye evlenecek bu soylu kontla.

Hazırlanabilir misiniz, pek mi acele yoksa?
Öyle törene filan kaçmayız, bir iki dost yeter;
malûm a, Tybalt daha yeni öldü;
akrabamız olduğundan, fazla şenlik yaparsak
önem vermedik sanırlar ölümüne.
Onun için beş altı dostumuzu çağırırız,
olur biter. —Peki, siz ne diyorsunuz perşembeye?

PARIS

Keşke yarın perşembe olsaydı efendimiz.

CAPULET

Tamam. Perşembe olsun öyleyse. —
Hanım, sen de yatmadan Juliet'in yanına çık,
bu düğün gününe hazırla kendisini. —
Güle güle efendim. — Işık getirin odama, hey!
Vakit öyle geç olmuş ki,
pek erken diyeceğiz birazdan. —
İyi geceler.

(Çıkarlar.)

BEŞİNCİ SAHNE

Aynı yer. Capulet'lerin bahçesi.

(Yukarda, pencerede Romeo ile Juliet görünürler.)

JULIET

Gidiyor musun? Sabah yakın değil daha.
Kulağının ürkek boşluğuna işleyen
bülbüldür, tarlakuşu değil.
Şu nar ağacında öter her gece.
İnan bana sevgilim, bülbüldü öten.

ROMEO

Sabahın habercisi tarlakuşuydu öten,
bülbül değil. Bak sevgilim, doğu bulutlarına
dantel işleyen şu hain ışınlara bak.

Gecenin kandilleri sönmüş, neşeli gün
parmak uçlarına basarak duruyor
dumanlı dağ başlarında: Ya gidip yaşamalı,
ya kalıp ölmeliyim.

JULIET

O gördüğün ışık günışığı değil, biliyorum;
bu gece sen Mantua'ya giderken
meşale tutup yolunu aydınlatsın diye
güneşin saldığı bir göktaşı o gördüğün.
Onun için kal daha; hemen gitmen gerekmez.

ROMEO

Varsın yakalasınlar, varsın öldürsünler beni.
umurumda değil, sen öyle istedikten sonra.
Şu ağartı sabahın gözü değil derim,
ayın alnından düşen soluk bir yansıma ancak;
başımızın üstündeki gökkubbeyi çınlatan
ezgiler de tarlakuşunun değildi.
Gitmekten çok, kalmak istiyorum ben.
Gel, ölüm, buyur! Juliet öyle istiyor.
Nasıl canım? Hadi konuşalım. Sabah olmadı daha.

JULIET

Oldu, oldu, kaç artık, git, uzaklaş!
Tarlakuşudur bu, böyle bozuk öten,
uyumsuz, tiz sesler çıkaran.
Tarlakuşu güzel taksim yapar der bazıları.
Bu öyle değil, çünkü ayırıyor bizi.
Yine derler ki, tarlakuşu çirkin kurbağayla
göz değiştirirmiş; ah, ses değiştirseler keşke,
değil mi ki kucaklaşmamıza son veriyor,
sabah şarkısıyla burdan uzaklaştırıyor seni!
Ah, git artık; ortalık gittikçe ağarıyor.

ROMEO

Ortalık ağardıkça bahtımız kararıyor!

(Dadı girer.)

DADI

Küçük hanım!

JULIET

Ne var dadı?

DADI

Hanım annen odana geliyor.
Şafak söktü, dikkat et, kolla sağı solu.

(Çıkar.)

JULIET

Öyleyse, ey pencere, ışık içeri girsin de
çıksın hayat dışarı.

ROMEO

Hoşça kal, hoşça kal!
Bir öpücük daha ver de ineyim.

(İner.)

JULIET

Gidiyorsun ha? Sevgilim, efendim, ah, kocam, dostum!
Her gün, her saat haber almalıyım senden,
çünkü bir dakkada nice günler var,
Ah, bu hesapla pek yaşlanmış olacağım
Romeo'mu bir daha görünceye dek!

ROMEO

Hoşça kal!
Sana selâmımı, aşkımı iletecek
hiç bir fırsatı kaçırmıyacağım!

JULIET

Ah, bir daha görüşebilecek miyiz dersin?

ROMEO

Hiç kuşkum yok; bu çekilen acılar da
tatlı tatlı konuşmaya yarayacak ilerde.

JULIET

Tanrım! ne kötüye yoran bir ruhum var!
Aşağı indin ya, şimdi ben seni

mezar dibindeki bir ölü gibi görüyorum sanki,
ya gözlerim yanılıyor, ya sen solgun görünüyorsun.

ROMEO

İnan ki sevgilim, sen de öyle görünüyorsun bana.
Kanımızı içiyor keder. Allaha ısmarladık,
Allaha ısmarladık!

(Çıkar.)

JULIET

Ey talih, talih! Bütün insanlar dönek derler sana.
Döneksen, bağlılığıyla ün salmış birini
ne yapacaksın? Dönek ol, ey talih!
O zaman belki fazla tutmaz,
geri yollarsın onu.

LADY CAPULET *(içerden)*

Kalktın mı, kızım?

JULIET

Kim o çağıran? Annem mi ne?
Niçin erken indi böyle,
ya da neden erken kalktı?
Onu buraya getiren
alışılmamış sebep ne ola ki?

(Lady Capulet girer.)

LADY CAPULET

Ne o, nasılsın Juliet?

JULIET

İyi değilim efendim.

LADY CAPULET

Kuzeninin ölümüne mi ağlıyorsun hâlâ?
Gözyaşlarınla mezarından mı çıkaracaksın onu?
Çıkarsan bile yaşatamazsın ki!
Artık yetişir. Ölçülü keder sevgiyi gösterir,
ama ölçüsüz keder akılsızlığa işarettir.

JULIET

Böyle acı bir kayıba
doya doya ağlıyayım bırakın da.

LADY CAPULET

Kaybı duyarsın böylece, ama
kaybına ağladığın dostu duyamazsın ki.

JULIET

Ama kaybını duydukça
o dost için ağlamamak elde değil ki.

LADY CAPULET

Ah kızım, onun ölümünden çok
ona kıyan alçağın yaşamasına ağlıyorsundur.

JULIET

Hangi alçağın efendim?

LADY CAPULET

Hangisi olacak, Romeo'nun!

JULIET *(Kendi kendine)*

Fersah fersah uzak olsun o, alçaklıktan!
Tanrı affetsin! Ben bütün gönlümle affettim.
Yine de onun kadar acı veren olmadı gönlüme.

LADY CAPULET

Alçak katil yaşıyor da ondan.

JULIET

Evet efendim, kollarımın uzanamıyacağı yerde;
keşke ben alsam kuzenimin öcünü!

LADY CAPULET

Onun öcünü alacağız, hiç merak etme;
ağlama artık. O alçağın sürüldüğü Mantua'ya
öyle birini yollar, ona öyle değişik
bir şey tattırırım ki,
çok geçmeden yoldaş olur Tybalt'a.
O zaman, sanırım için rahat eder.

JULIET

Doğrusu, içim rahat etmez hiç bir zaman
Romeo'yu görmedikçe ben.. ölü
sanki zavallı gönlüm
bir akrabanın acısından.
Efendim, siz götürecek adamı bulursanız,
ben öyle bir zehir hazırlarım ki
alır almaz derin bir uykuya dalar Romeo.
Ah bilseniz yüreğim neler çekiyor
Romeo'nun adını işitip yanına gidemedikçe,
Tybalt'a beslediğim sevginin öcünü
onun gövdesi üstünde alamadıkça!

LADY CAPULET

Sen hazırla zehiri, ben adamı bulurum.
Neyse, sevinçli haberlerim var sana kızım.

JULIET

Böyle sıkıntılı bir zamanda sevinç hoş olur.
Nedir bu haberler, lütfen söyler misiniz efendim?

LADY CAPULET

Eh, doğrusu pek düşünceli bir baban var yavrum;
seni bu acıdan uzaklaştırmak için
ne senin beklediğin ne benim umduğum
apansız bir sevinç günü seçti.

JULIET

Hayırlısıyla efendim, ne günüymüş bu?

LADY CAPULET

Bak yavrum, bu perşembe sabah erkenden,
o yiğit, genç ve soylu kişi, Kont Paris'le
nikâhınız kıyılacak Sen Piyer Kilisesinde,
onun mutlu eşi olacaksın.

JULIET

Ben de Sen Piyer Kilisesi, hatta,
Sen Piyer üstüne yemin ederim ki,
onun mutlu eşi olmıyacağım orada.

Kocam olacak kişi gelip aşkını bildirmeden
evlenmem gerekiyor; şaşıyorum bu aceleye!
N'olur, efendim ve babam olana söyleyin,
evlenmiyeceğim daha; evlensem bile, yemin ederim,
Kont Paris'le evlenmektense,
nefret ettiğimi bildiğiniz Romeo'yla evlenirim
daha iyi. Doğrusu önemliymiş haberleriniz!

LADY CAPULET

İşte geliyor baban, kendin söyle,
gör bakalım nasıl karşılıyacak cevabını.

(Capulet ile Dadı girerler.)

CAPULET

Güneş batınca, gökten yere çiğ yağar;
ama kardeşimin oğlu batınca
yağmurlar boşanıyor.
Bak hele! Fıskıye misin kızım? Hâlâ gözyaşı ha?
Sağnak üstüne sağnak ha? Küçücük gövdenle
tekne, deniz ve yol olmaya kalkıyorsun;
çünkü, deniz diyebileceğim şu gözlerin
hâlâ gelgit halinde; tekne de vücudun,
bu tuzlu tüfanda yelken açmış;
yellerse, iç çekişlerin; yeller gözyaşlarınla,
gözyaşların yellerle coştukça,
ortalık birdenbire dinmezse
altüst olur fırtınaya tutulmuş gövden.
Ee, hanım, kararımızı bildirdin mi ona?

LADY CAPULET

Evet efendim, ama istemiyor,
teşekkürler ediyor size.
Budala! Mezarıyla evlenesice!

CAPULET

Dur hele! anlamadım hanım, anlamadım.
Nasıl! İstemiyor mu? teşekkürler etmiyor mu bize?
Gurur duymuyor mu? Biz ona, değersiz olduğu halde,
öylesine değerli bir koca seçtik,
mutlu saymıyor mu kendisini?

JULIET

Gurur duymuyorum, ama teşekkür borçluyum.
Nefret ettiğim şeyden gurur duyamam hiç bir zaman.
Ama teşekkürler ederim
sevgi niyetine sunduğunuz nefrete bile.

CAPULET

Nasıl, nasıl! Ne saçma mantık! Ne bunlar böyle!
Yok «gurur»muş, yok «teşekkür ederim»miş,
teşekkür de etmezmiş, gurur da duymazmış!
Bana bak küçük hanım:
Teşekkürden, gururdan filan anlamam ben;
bu perşembe Paris'le birlikte
Sen Piyer Kilisesine gitmeye hazır ol,
yoksa seni sedyeyle sürüklerim oraya.
Defol karşımdan kokmuş! Solgun maskara!
Defol, donyağı suratlı seni!

LADY CAPULET

Ayıp, ayıp! Çıldırdınız mı ne?

JULIET

Babacığım, diz çöküp yalvarıyorum size,
diyecek sözüm var, n'olur, dinleyin beni.

CAPULET

Yıkıl karşımdan maskara! Saygısız sefil!
Beni dinle: Ya perşembe günü kiliseye gidersin,
ya da bir daha bakmazsın benim yüzüme.
Lâf istemem, cevap vermek, karşılık vermek yok;
elim kaşınıyor ha! Hanım,
biz kendimizi pek mutlu saymazdık
Tanrı bize bir tek bu çocuğu verdi diye;
şimdi görüyorum ki bu da çokmuş,
ona sahip olmak da belâya uğramakmış.
Çekil ordan uğursuz!

DADI

Ulu Tanrım bağışlayıp korusun!
Onu böyle paylamakla ayıp ediyorsunuz efendim.

CAPULET

Peki nedenmiş, akıl ebesi? Sen tut bakalım çeneni!
Git de o dedikoducularınla çene çal sen, hadi!

DADI

Ben kötü bir şey demedim ki.

CAPULET

Hadi, iyi geceler!

DADI

Konuşmak da mı yasak?

CAPULET

Kes sesini, çenesi düşük budala!
Sen git de bu bilgiçliği dedikoduculara sat,
bize gereği yok burada.

LADY CAPULET

Fazla öfkelendiniz.

CAPULET

Hey ya Rabbi, deli olacağım!
Gece gündüz, çalışırken, dinlenirken,
yalnızken, kalabalık içindeyken
onu evlendirmekti biricik kaygım. Şimdi tam
soylu bir aileden, mal mülk sahibi,
genç, iyi eğitim görmüş, hani ne derler,
saygıdeğer özelliklerle donanmış,
bir erkekte istenen her şeyi
kendinde toplayan bir damat bulayım da,
bu gözü sulu, şımarık budala, bu sızlanan kukla,
tam talihin lütfuna uğramışken,
karşıma geçip tuttursun: «ben evlenmiyeceğim»,
«ben sevemem», «çok gencim daha»,
«yalvarırım, bağışlayın beni». Bana bak,
evlenmezsen, iyice bağışlarım seni: o zaman
istediğin yerde otla, evimde kalamazsın,
düşün taşın, şakam yoktur benim.
Perşembe yaklaşıyor, elini yüreğine koy düşün:

Kızımsan, dostuma vereceğim seni,
kızım değilsen, çekil git, dilen, aç kal,
geber sokaklarda; yemin ediyorum,
seni hiç bir zaman tanımam, benim olan şeyden
hiç bir zaman fayda gelmez sana, bilesin.
İyi düşün. Ben tükürdüğümü yalamam.

(Çıkar.)

JULIET

Acının ta derinlerine işliyecek
merhamet kalmadı mı bulutlar üstünde?
Canım anneciğim, atmayın beni sokağa!
Geciktirin bu düğünü bir ay, bir hafta;
olmazsa, gelin yatağını, Tybalt'ın yattığı
o karanlık lahdin içine serin.

LADY CAPULET

Benimle konuşma, ağzımı açmıya niyetim yok.
Ne istersen onu yap, ilgim kalmadı seninle.

(Çıkar.)

JULIET

Tanrım! —Ah dadı! Nasıl önlenecek bu?
Kocam yerde, yeminim gökte;
kocam yerden ayrılıp gökten yollamadıkça,
yeryüzüne nasıl döner o yemin?
Avut beni, akıl ver bana. Yazık! Yazık!
Gökler bencileyin zayıf bir yaratığa
böyle oyun oynasın! Ne diyorsun buna?
Sevinç verecek sözün yok mu hiç?
Avut biraz dadı.

DADI

Peki öyleyse, dinle beni: Romeo sürüldü;
dünyada geri gelip seni istiyemez;
gelse bile, gizli gelmek zorunda.
Değil mi ki durum böyle, en iyisi
Kontla evlenmen bana kalırsa.
Hem bu öyle yakışıklı bir adam ki,
Romeo tırnağı bile olamaz onun.

Paris'teki o yeşil, o keskin, o güzel gözler,
kartalda bile yoktur, küçük hanım.
Allah belâmı versin,
bu ikinci evlilik mutlu kılacak seni.
Neden dersen, birinciden bin kat üstün,
hem üstün olmasa bile, öldü birinci kocan,
ya da öldü sayılır; ha var ha yok,
faydası dokunmadıktan sonra!

JULIET

Yürekten mi söylüyorsun bunları?

DADI

Hem yürekten hem candan.
Yalansa, kahrolsun ikisi de.

JULIET

Amin!

DADI

Ne?

JULIET

Hiç, pek güzel avuttun beni.
içeri gir de anneme de ki:
Babamı üzdüğüm için, günah çıkarmak üzre
Rahip Lawrence'in hücresine gidiyorum.

DADI

Olur, söylerim, nasıl akıllandın bak!

(Çıkar.)

JULIET

Lânet cadı! Seni iğrenç ifrit seni!
Sözümden dönmemi istemen mi daha büyük günah,
yoksa bin kez göklere çıkardığın efendimi
aynı dille yerlere batırman mı?—
Uğurlar olsun, akıl hocası!
Yollarımız ayrılıyor seninle.—
Rahibe gidip bulacağı çareyi öğreneyim;
çıkar yol yoksa, kendimi öldürmeye gücüm var benim.

(Çıkar.)

DÖRDÜNCÜ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Verona. Rahip Lawrence'in hücresi.

(Rahip Lawrence ile Paris girerler.)

RAHİP LAWRENCE

Perşembeye mi efendim? Vakit pek az.

PARIS

Babam Capulet öyle istiyor.
O böyle acele ederken,
ben de ağırdan alacak değilim elbet.

RAHİP LAWRENCE

Kızın ne düşündüğünü bilmiyorum dediniz;
yol biraz dolambaçlı, hoşuma gitmedi bu.

PARIS

Pek fazla ağlıyor Tybalt'ın ölümüne,
onun için sevgiden pek az söz açtım; Venüs
gözyaşı dökülen bir evde gülümsemez de ondan.
Efendim, kızın kendini böyle kedere vermesini
tehlikeli buluyor babası; akıllıca davranarak,
kızın gözyaşı selini dindirmek için
düğünümüz bir an önce olsun istiyor
yalnız kalınca hep düşündüğü şeyden
toplulukta belki kurtulur diye.
Acelemizin nedenini biliyorsunuz artık.

RAHİP LAWRENCE *(Kendi kendine)*
Keşke bilmeseydim neden gecikmesi gerek. —
Bakın efendim, işte buraya geliyor küçük hanım.

(Juliet girer)

PARIS
Ne mutlu karşılaşma sevgilim, eşim benim!

JULIET
Bu dediğiniz ben evlenince olur belki efendim.

PARIS
Belki değil sevgilim, perşembeye olması gerek.

JULIET
Olması gereken olur.

RAHİP LAWRENCE
Hiç şaşmaz.

PARIS
Günah çıkarmak için mi geldiniz buraya?

JULIET
Buna cevap vermek, günahlarımı size çıkartmak olur.

PARIS
Beni sevdiğinizi inkâr etmeyin bu kutsal pedere.

JULIET
Onu sevdiğimi size itiraf edeceğim.

PARIS
Eminim edeceğinize, beni seviyorsunuz.

JULIET
Öyle olursa, arkanızdan söylenen
daha değerli olur yüzünüze söylenenden.

PARIS
Zavallı yavrum, gözyaşları berbat etmiş yüzünü.

JULIET

Gözyaşları büyük bir zafer kazanmadı bununla,
onlar bozmadan da yüzüm çirkindi yeterince.

PARIS

Bu cevabın yaşlardan fazla haksızlık ediyor yüzüne.

JULIET

İftira değil ki efendim, doğrunun ta kendisi,
ne söylediysem yüzüme karşı söyledim ben.

PARIS

Yüzün benimdir, sen de iftira ettin ona.

JULIET

Olabilir, benim değil çünkü.—
Şimdi vaktiniz uygun mu kutsal pederim?
Yoksa akşam duasından sonra mı gelsem?

RAHİP LAWRENCE

Vaktim uygun, düşünceli kızım, gel.—
Yalnız kalmamızı dileyebilir miyim efendim?

PARIS

Tanrım ibadeti bozmaktan korusun beni!—
Juliet, perşembe sabahı seni erkenden kaldırırım.
Allaha ısmarladık o vakte kadar;
bu kutsal öpücüğü kabul et.

(Çıkar.)

JULIET

Ah, kapayın kapıyı, sonra da gelip ağlayın benimle.
Ne umut kaldı, ne çare, ne kurtuluş!

RAHİP LAWRENCE

Ah Juliet, biliyorum kederini!
Aklımın sınırlarını aşıyor bu; duydum ki
perşembeye bu kontla evlenmen gerekiyormuş,
hiç bir şey geciktiremezmiş bunu.

JULIET

Duyduklarını bırak kutsal pederim,
nasıl önliyebilirim bunu, onu söyle sen.

Aklınla bir çare bulamıyacaksan,
kararımın akıllıca olduğunu söyle de
ben bulayım çareyi şu hançerle.
Gönüllerimizi Tanrı birleştirdi, ellerimizi sen;
kendi elinle Romeo'ya bağladığın bu el
başka bir iş görmeye kalkmadan,
ya da gönlüm alçakça bir isyanla
başkasına dönmeden, bu hançer
işini bitirsin elimin de, gönlümün de.
Onun için, uzun yılların görgüsüne dayanarak,
akıl ver bana; yoksa bak, bu kanlı hançer,
acılarımla benim aramda hakem rolü oynayacak,
uzun ömrünün ve sanatının
şerefli bir sonuca erdiremediği bu durumu
bir karara bağlıyacak. Geç kalma, söyle hadi.
Sözlerin çareden haber vermiyecekse,
ölmeye can atıyorum ben.

RAHİP LAWRENCE

Dur kızım, bir umut görür gibiyim.
Ama önlemek istediğimiz şey kadar
korkunç bir çaba gerektiren bir şey bu.
Kont Paris'le evlenmektense kendi canına
kıyacak kadar istem gücü varsa sende,
bu utancı defetmek için
ölüme benzer bir şeyi göze alabilirsin:
Ölümden kaçmak için, ölümle cebelleşeceksin.
Gözün kesiyorsa, çareyi sunayım sana.

JULIET

Ah, Paris'le evlenmektense, söyleyin de
şu kulenin tepesinden atayım kendimi;
haydutlar yatağında gezeyim,
yılan yuvalarında gizleneyim ya da;
homurdanan ayılarla zincire vur beni,
ya da geceleyin mezarlık mahzenine kapat,
ölülerin takırdayan kemikleriyle,
çürümüş bacaklar, çenesiz sarı kafalarla
örtülü kalayım baştan aşağı; ya da emret,

yeni kazılmış bir mezara girip
kefeni içine saklanayım ölünün.
İşitmesi bile tüyler ürperten bu şeyi
korkmadan, durumsamadan yapmıya hazırım,
tek lekesiz bir eş olarak kalayım
canım sevgilim için.

RAHİP LAWRENCE

Dur öyleyse, eve dön, neşeli ol,
Paris'le evlenmeye razıyım de.
Yarın çarşamba; yalnız yatmaya bak yarın gece,
dadın senin odanda uyumasın.
Al bu şişeyi, yatağa girer girmez
içiver bu damıtılmış içkiyi;
bütün damarlarında soğuk ve uyuşturucu
bir şeyin aktığını duyacaksın hemen;
nabzının tabiî atışı duracak;
sıcaklık gibi, solumak gibi şeyler
kalmıyacak yaşadığını gösteren.
Dudaklarınla yanaklarındaki güller
solup küle dönecek; hayatın gündüzünü
nasıl kapar ölüm, tıpkı onun gibi,
gözlerinin pancurları inecek;
her bir yerin, o ince yönetimden yoksun kalıp
ölüm gibi görünecek, soğuk ve kaskatı.
Bu ölümden ödünç alınan görünüşü
tam kırk iki saat sürdüreceksin,
derken uyanacaksın, tatlı bir uykudan uyanırcasına.
Güvey sabahleyin seni kaldırmaya geldiğinde,
yatağında ölü bulacaklar seni. Sonra,
ülkemizin geleneğine uygun olarak,
en güzel giysilerin içinde, yüzün açık,
bir tabuta koyacaklar seni,
bütün Capulet'lerin yattığı
o eski mahzene götürecekler.
Bu arada ben, senin uyanman yaklaşırken,
durumu mektupla bildireceğim Romeo'ya,
derken o buraya gelecek; ikimiz

senin uyanmanı bekliyeceğiz, aynı gece
Romeo alıp Mantua'ya götürecek seni.
Kararsızlık, ya da kadınca bir korku
bu işleri yaparken yüreğini gevşetmezse,
dediğim yol kurtarır seni bu şimdiki utançtan.

JULIET

Ver. ver! Korkunun sözünü etme bana!

RAHİP LAWRENCE

Hadi git artık; güçlü ol,
ayak dire bu aldığın kararda.
Ben hemen bir mektup yazıp
rahibin biriyle yollıyayım kocana, Mantua'ya.

JULIET

Aşk bana güç verecek, bu güç de
başarmamı sağlıyacak benim!
Hoşça kal sevgili pederim.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ SAHNE

Aynı yer. Capulet'lerin evinde bir salon.

(Capulet, Lady Capulet, Dadı ve uşaklar girerler.)

CAPULET

Adı burda yazılı konukları davet et.—

(Bir uşak çıkar.)

Sen de git, yirmi tane usta ahçı bul bana.

II. UŞAK

Hiç kötü ahçı getirir miyim efendim; önce bir denerim: parmağını yalıyor mu, yalamıyor mu.

CAPULET

O ne biçim deneme öyle?

II. UŞAK

Aman efendim, ahçı dediğin parmağını yalamıyorsa, ondan hayır gelmez; bu yüzden parmağını yalamıyanla benim işim yok.

CAPULET

Haydi bakalım çık yola. —

(II. Uşak çıkar.)

Bu kez pek hazırlıksız olacağız.
Nasıl, kızım Rahip Lawrence'a mı gitti?

DADI

Evet efendim.

CAPULET

İyi, belki rahibin bir faydası dokunur.
İnatçı kız, şımarıklık ediyor boş yere.

(Juliet girer.)

DADI

Rahibin yanından nasıl sevinçli geliyor bakın.

CAPULET

Vay benim dik kafalım! Nerelerde oyalandın?

JULIET

Size ve emirlerinize saygısızca karşı gelerek
işlediğim günah için nedamet getirmeyi
kendime öğrettiğim yerde. Rahip Lawrence
ayaklarınıza kapanıp af dilememi buyurdu.
Affedin, yalvarırım size!
Sözünüzden dışarı çıkmıyacağım bundan böyle.

CAPULET

Kontu çağırın, söyleyin kendisine:
bu bağı yarın sabah sağlama bağlıyacağım.

JULIET

Lawrence'in hücresinde rastladım genç konta,
alçak gönüllülük sınırını aşmadan,
uygun sevgiyi gösterdim elimden geldiğince.

CAPULET

Memnun oldum, çok iyi, kalk ayağa.
Böyle olmalı işte. —Ben kontu göreyim,
Hadi diyorum size, gidip getirin kontu. —
İnan olsun, bu saygıdeğer, kutsal rahibe
bütün şehrimiz derin bir gönül borcu duyuyor.

JULIET

Dadı, odama gelir misin benimle?
Yarın beni donatmaya gerekli
uygun süsleri seçmeme yardım edersin.

LADY CAPULET

Hayır, perşembeden önce olmaz, vakit var daha.

CAPULET

Git dadı, git onunla. —Yarın kiliseye gideceğiz.

(Juliet ile Dadı çıkarlar.)

LADY CAPULET

Hazırlığımızı bitiremiyeceğiz. Geceye ne kaldı ki.

CAPULET

Sus, kolları bir sıvadım mı,
her şey yoluna girer, inan bana karıcığım.
Sen Juliet'e git de yardım et süslenmesine.
Bu gece bana yatmak yok, yalnız bırak beni.
Ev hanımlığını ben yapayım bu sefer de.
Hey! Kimseler kalmamış,
Eh, Kont Paris'e kendim gideyim bari,
yarına hazırlıyayım onu. Şu aksi kız yola geleli
şaşılası bir hafiflik var yüreğimde.

(Çıkarlar.)

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Juliet'in odası.

(Juliet ile Dadı girer.)

JULIET

Sahi, bu giysiler hepsinden güzel; ama dadıcığım,
n'olur beni yalnız bırak bu gece;
çapraşık ve günah yüklü olduğunu
pek güzel bildiğin durumuma
göklerin gülümsemesi için
dualar etmem gerek.

(Lady Capulet girer.)

LADY CAPULET

Nasıl, işiniz çok mu? Yardımımı ister misiniz?

JULIET

Hayır efendim. Yarın için gereken şeyleri hazırladık.
İzin verirseniz, artık yalnız kalayım;
dadım bu gece sizin yanınızda bulunsun,
eminim işiniz başınızdan aşmıştır
bu apansız gelen tören yüzünden.

LADY CAPULET

İyi geceler. Hadi yat, dinlenmen gerek.

(Lady Capulet ile Dadı çıkarlar.)

JULIET

Elveda! —Allah bilir bir daha ne zaman görüşürüz.
Hayat sıcaklığını âdeta donduran
soğuk bir korku ürpertiyor damarlarımı;
geri çağırayım onları da, beni avutsunlar.
Dadı!— Ama onun ne işi var burada?
Bu acıklı sahneyi tek başıma oynamalıyım.—
Gel şişe!—
Ya bu ilâcın hiç etkisi olmazsa?
O zaman evlenecek miyim yarın sabah?
Hayır, hayır, onu bu önler: sen dur orda?—

(Hançeri yatağın üstüne kor.)

Ya bu zehirse, ya rahip beni daha önce
Romeo'yla evlendirdi diye,
bu evlenme işinde rezil olmaktan korkuyorsa.
beni öldürmek için kurnazca hazırladıysa bunu?
Korkarım öyle; yine de, olamaz diyorum,
çünkü denenmiş, kutsal bir kişidir o,
Peki, beni mezara koyduklarında, olur a,
Romeo beni kurtarmaya gelmeden uyanırsam?
Ne korkunç bir ihtimal!
İçine temiz hava girmeyen o mahzende
tıkanıp kalmaz mıyım o zaman,
Romeo'm gelmeden boğulup ölmez miyim?
Sağ kalsam bile, ah, olamaz mı,
ölüm ve gecenin doğuracağı korkunç hayaller,
yüz yıllar boyunca ölmüş bütün atalarımın
yığın yığın kemiklerini saklayan o mahzenin,
daha toprağa yeni verilmiş, kefeninde çürüyen
kanlar içindeki Tybalt'ın yattığı yerin dehşetiyle birlikte,
-orda ruhlar gezinirmiş, gecenin bazı saatlerinde—
ah, ah, olamaz mı ki,
böyle erken kalkınca, iğrenç kokuları
ve topraktan sökülen adamotlarının
çığlıklarını duyarsam,
—ah, çıldırırmış bunları işitenler—
uyanırsam, bütün bu korkularla çevrilince,
aklımı kaçırmaz mıyım ben?
Deliler gibi oynamaz mıyım atalarımın kemikleriyle?
Yaralı Tybalt'ı kefeninden çıkarmaz mıyım?
sonra ya bu cinnet halinde,
akrabamdan birinin kemiğini sopa gibi kavrayıp
dağıtırsam beynimi?
İşte bak! kuzenimin hayalini görüyorum galiba,
kılıcının ucuyla vücudunu şişleyen
Romeo'yu arıyor. —Dur Tybalt, dur!—
Geliyorum Romeo! Şerefine içiyorum bunu!

(Perdeler arasından yatağa düşer.)

DÖRDÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Capulet'lerin evinde bir salon.

(Lady Capulet ile Dadı girerler.)

LADY CAPULET

Şu anahtarları al da, biraz daha baharat getir dadı.

DADI

Mutfaktan hurma ile ayva istiyorlar.

(Capulet girer.)

CAPULET

Haydi kalkın artık, kalkın! İkidir ötüyor horoz,
sabah çanı çalındı, saat üç.
Angelika'cığım, fırındaki etlere bakıver.
Masraftan kaçınmayın.

DADI

Hadi ordan, kadın işine sokmayın burnunuzu,
gidin yatın siz; yoksa yarın hasta olursunuz
bu geceki uykusuzluk yüzünden.

CAPULET

Hayır, olmaz. Bundan önemsiz şeyler için
sabahladım da, bir kez olsun hastalanmadım.

LADY CAPULET

Öyle, siz de gece kuşuymuşsunuz zamanında,
ama böyle sağı solu kollamıyasınız diye
artık kollıyacağım ben sizi.

(Lady Capulet ile Dadı çıkarlar.)

CAPULET

Ah bu kıskançlık, kıskançlık!

(Üç dört uşak şişler, odunlar ve sepetlerle girerler.)

Hey, dostum, nedir onlar?

I. UŞAK

Ahçıya gidiyor efendim, ama nedir, bilmiyorum.

CAPULET

Çabuk olun, çabuk olun!

(I. Uşak çıkar.)

Bana bak, git daha kuru odunlar getir.
Peter'i çağır da yerini göstersin sana.

II. UŞAK

Odunların yerini bulacak kafam var efendim,
Peter'i ne diye rahatsız edeyim?

(Çıkar.)

CAPULET

Güzel söyledin, aferin! Seni köftehor!
Seni odun kafalı seni! —Vay canına, sabah oldu.
Nerdeyse kont gelir çalgıcılarla,
çünkü bana öyle demişti.

(İçerden çalgı sesi gelir.)

İşte yaklaşıyor. —
Dadı! —Hanım! —Hey! —Sana diyorum dadı!

(Dadı girer.)

Git Juliet'i uyandır; hadi, giydirip süsleyiver;
ben gidip Paris'le konuşayım. —Hadi çabuk,
çabuk ol; güvey geldi bile;
çabuk diyorum size!

(Çıkarlar.)

BEŞİNCİ SAHNE

Aynı yer. Juliet'in odası.

(Dadı girer.)

DADI

Hanımcığım! Küçük hanım! Juliet! Amma dalmış ha!
Kuzucuğum! Hanımcığım! Ayıp sana uyku tulumu!
Yavrum, sana diyorum! Küçük hanım!
Canımın içi! Hey, gelin hanım! Ses yok ha?
Şimdi hevesini al bakalım, bir hafta uyu;
ama yarın gece görürsün,
kont Paris kafasına koymuş bir kez,
kolay kolay uyutmaz seni. —
Tövbe ya Rabbi, ne de tatlı uyuyor!
Ama uyandırmam gerek, — Hanımcığım, hanımcığım!
Eh, kont seni yatağında yakalasın da gör,
inan olsun, bir korkutur ki seni! Öyle mi ha?
Giyimli mi ne! Giysilerini giydin, sonra da yattın ha?
Uyandırmam gerek seni! Hanımcığım, hanımcığım!
Eyvah, eyvah! Yetişin, yetişin! Hanımım ölmüş!
Vay başıma gelen! Ah, doğmaz olaydım!
İçecek bir şey verin, hey! Beyefendi, hamfendi!

(Lady Capulet girer.)

LADY CAPULET

Ne bu gürültü?

DADI

Ah, ne acı gün!

LADY CAPULET

Ne var, ne oldu?

DADI

Bakın, bakın! Ah ne yaslı gün!

LADY CAPULET

Aman ya Rabbi! Yavrum, hayatım, biriciğim,

uyan, aç gözlerini, yoksa ben de ölürüm seninle.
Yetişin, yetişin! İmdat çağırsana!

(Capulet girer.)

CAPULET

Ayıp ayıp, getirsenize Juliet'i, kocası geldi.

DADI

Öldü! Gitti! Ah öldü! Ey kara gün!

LADY CAPULET

Ah kara gün, öldü, öldü, öldü!

CAPULET

Ne! Durun bakayım! Eyvah, bitmiş! Buz gibi.
Kanı durmuş, mafsalları kaskatı.
Hayat çoktan ayrılmış bu dudaklardan;
bütün kırların en güzel çiçeği üstüne
vakitsiz yağan kırağı gibi ölüm onun üzerinde.

DADI

Ah ne acı gün!

LADY CAPULET

Ah ne felâket!

CAPULET

Beni ağlatmak için onu elimden alan ölüm
dilimi bağlıyor, söz söyletmiyor bana.

(Rahip Lawrence ve Paris, çalgıcılarla girer.)

RAHİP LAWRENCE

Haydi, gelin hazır mı kiliseye gitmeye?

CAPULET

Hazır, ama bir daha dönmemek üzere.
Ah oğlum, düğün gününden bir önceki gece
karının koynuna girmiş ölüm: bak,.orda yatıyor.
Çiçekti, ama ölüm bozmuş bu bekâret çiçeğini.
Ölüm damadım benim, ölüm mirasçım artık.

O benim kızımla evlendi; ben de ölüp
ona bırakacağım hepsini; hayat, mal mülk,
hepsi ölümün.

PARIS

Bu sabahı görmeyi ben nicedir bekliyordum,
bu muydu bana göstereceği?

LADY CAPULET

Lânetli, mutsuz, sefil, uğursuz!
Zaman o zahmetli yolculuğunda
böylesine acı bir saat görmemiştir daha!
Biricik, ah, biricik, biricik yavrumu
biricik sevincimi, biricik avuntumu
ölüm aldı elimden!

DADI

Ey acı! Ah, acı, acı gün!
Şimdiye dek gördüğüm günlerin
en karası, en acısı!
Ah bu gün, ah bu gün, ah uğursuz gün!
Böyle kara gün görülmüş mü,
ah acı gün, ah acı gün!

PARIS

Aldatılmak, ayrılmak, haksızlığa uğramak, öldürülmek!
Sensin aldatan ölüm, iğrenç ölüm,
sensin alaşağı eden, zalim, zalim ölüm!
Ey aşk! Ey hayat! Hayat değil, ölümde hayat!

CAPULET

Hor görülmek, nefrete uğramak, şehit düşmek, öldürülmek!
Ey aksi zaman, ne diye geldin de
sevincimize, huzurumuza kıydın?
Ah yavrum, yavrum! Yavrum değil, ruhum!
Öldün sen! Eyvah! Öldü çocuğum!
Onunla birlikte gömüldü sevinçlerim.

RAHİP LAWRENCE

Sakin olun, ayıptır! Kargaşanın devası
kargaşada barınmaz. Gökle ortaktınız

siz bu kıza; şimdi sizin payınızı da gök aldı,
bu da iyi oldu kızcağız için.
Siz ondaki payınızı ölümden koruyamazdınız,
oysa gök sonrasız hayat içre saklar kendi payını.
En çok istediğiniz onun ilerlemesiydi,
onun yükselmesi göğünüz oluyordu sizin.
Şimdi de, bulutların üstüne çıktığını,
gök kadar yükseldiğini görüp ağlıyorsunuz ha?
Ah, böyle sevmekle, kötü sevmiş oluyorsunuz yavrunuzu,
öyle ki onun iyi olduğunu görmek sizi çıldırtıyor.
Uzun süre evli duran değil,
evlenip genç ölendir mutlu olan.
Gözyaşlarınızı silin de, şu güzel ölüyü
çiçeklerle süsleyin; sonra da geleneğe uyup
en güzel giysiler içre götürün kiliseye;
gerçi tabiat bizim ağlamamızı ister, ama
tabiatın gözyaşları aklın eğlencesidir.

CAPULET

Şenlik niyetine hazırlanan bütün şeyler
kara bir gömme törenine hazırlık olsun;
keder çanlarına dönsün çalgılarımız;
düğün şölenimiz hüzünlü cenaze yemeğine,
ilâhilerimiz somurtkan ağıtlara dönsün;
gömülmüş bir cesedi süslesin gelin çiçekleri,
her şey tam tersi olsun.

RAHİP LAWRENCE

Siz içeri buyurun efendim, siz de hamfendi;
siz de gidin kont Paris. — Herkes bu güzel ölüyü
mezarına dek izlemeye hazırlansın.
Gökler, işlenmiş bir günahtan ötürü
surat asıyor size; yüce buyruklarına karşı gelip
büsbütün kızdırmayın onları.

(Capulet, Lady Capulet, Paris ve Rahip Lawrence çıkarlar.)

I. ÇALGICI

Doğrusu, borularımızı toplayıp gidebiliriz artık.

DADI

Aferin çocuklar, ah toplanın, toplanın;
siz de biliyorsunuz ki, acıklı bir manzara bu.

(Çıkar.)

I. ÇALGICI

Evet ama, mahfaza dediğin onarılabilir.

(Peter girer.)

PETER

Çalgıcılar, hey çalgıcılar, «Gönül Şenliği»ni, «Gönül Şenliği»ni, yaşamamı istiyorsanız, «Gönül Şenliği»ni çalın bana!

I. ÇALGICI

Niye Gönül Şenliğini?

PETER

Ah çalgıcılar, «Gönlüm kederle dolu» türküsünü söylüyor yüreğim de ondan. Ah, neşeli bir hava çalın da, avutun beni.

I. ÇALGICI

Neşeli havanın sırası mı şimdi!

PETER

Demek çalmıyorsunuz?

I. ÇALGICI

Hayır.

PETER

Öyleyse alırsınız.

I. ÇALGICI

Ne alıyoruz?

PETER

Para mara değil elbette, bol bol küfür, aylak çalgıcı sen de!

I. ÇALGICI

Hadi ordan uşak parçası!

PETER

O uşak parçasının hançeriyle tepene binersem görürsün! Senin saçmalarına katlanacak değilim. Sana şöyle bir RE, bir FA çekersem! Anladın mı?

I. ÇALGICI

RE'den, FA'dan başladığına göre sen daha iyi anlarsın.

II. ÇALGICI

N'olur, şu hançeri yerine koy da, zekânı çıkar ortaya.

PETER

Öyleyse çıkarayım zekâmı kınından! Demir hançerimi yerine koyup, demir zekâmla canınıza okuyayım. Erkekseniz cevap verin bakalım:

Gönül yaralandı mı derin bir kederle,
ruhu sardı mı hüzünlü havalar,
o zaman müzik gümüş seslerle —

Niye «Gümüş sesler», ha? Niye «Müzik gümüş seslerle»? —Ne dersin buna Düdük Simon?

I. ÇALGICI

Ne diyeyim, gümüşün sesi tatlı olur da ondan.

PETER

Güzel! —Sen ne dersin Tambura Rebeck?

II. ÇALGICI

«Gümüş sesler» deriz, çünkü çalgıcılar gümüş için çalarlar.

PETER

Bu da güzel! Peki sen ne dersin Kemanköprüsü James?

III. ÇALGICI

Doğrusu, ne diyeceğimi bilemiyorum.

PETER

Allah acısın! Sen de çalgıcısın ha! Ben söyliyeyim bari: «Müzik gümüş seslerle» deriz, çünkü çalgıcılar altın yüzü görmezler:

O zaman müzik gümüş seslerle
hemen yaslı ruha bir deva sunar.

(Çıkar.)

I. ÇALGICI

Ne belâlı herifmiş be!

II. ÇALGICI

Allah belâsını versin keratanın!— Hadi içeri girelim; yas tutanları bekler, yemeğe kalırız.

(Çıkarlar.)

BEŞİNCİ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Mantua. Bir sokak.

(Romeo girer.)

ROMEO

Uykunun okşayıcı gerçeğine inanacak olursam,
yakında sevinçli haberler var diyor düşlerim.
Gönlümün efendisi tahtında ağırlıksız oturuyor;
sonra, alışılmamış bir ruh beni bütün gün
yukarlara çıkardı neşeli düşüncelerle.
Düşümde sevgilim geliyor, ölü buluyor beni
—ölünün düşünmesine izin veren tuhaf bir düş!—
ve öyle bir hayat üflüyor ki dudaklarımdan öperek,
birden dirilip imparator oluyorum. Tanrım,
aşkın gölgeleri bile sevinç yüklü olursa böyle,
aşkın kendisine kavuşmak ne tatlıdır kimbilir!

(Ayağında çizme, Balthasar girer.)

Verona'dan haber ha! Ne var ne yok Balthasar?
Rahipten mektup getirmedin mi bana?
Karım nasıl? Babam iyi mi?
Juliet'im nasıl? Bunu bir daha soruyorum, çünkü
hiç bir şey kötü olamaz o iyiyse.

BALTHASAR

İyi öyleyse, hiç bir şey de kötü olamaz.
Capulet'lerin kabrinde uyuyor vücudu,

ölümsüz ruhuysa meleklerle yaşıyor.
Akrabasının mahzenine indirilirken gördüm,
hemen gelip haber vermek istedim size.
Böyle kötü haberler getirmemi bağışlayın,
çünkü bu görevi bana siz verdiniz efendim.

ROMEO

Demek öyle ha?
Öyleyse, yıldızlar, meydan okuyorum size!—
Yerimi biliyorsun, mürekkeple kâğıt getir bana,
sonra at kirala; oraya gideceğim bu gece.

BALTHASAR

Yalvarırım efendim, sabırlı olun biraz.
Soluk benziniz, çılgın görünüşünüz
bir felâketi haber veriyor.

ROMEO

Sus, yanılıyorsun. Hadi git, dediğimi yap.
Rahipten mektup getirmedin mi bana?

BALTHASAR

Hayır efendiciğim.

ROMEO

Neyse. Git artık, atları kirala,
ben de hemen gelir bulurum seni.

(Balthasar çıkar.)

Ee Juliet, seninle yatacağım bu gece.
Şimdi bunun yolunu bulmalı. —Ey yıkım,
ne de çabuk girersin umutsuz kişilerin aklına!
Buralarda oturan bir eczacı olacak,
geçenlerde görmüştüm, pejmürde kılıklı, gür kaşlı,
şifalı otlar topluyordu; bakışları sönüktü,
iliğine işlemişti haşin sefalet.
Yoksul dükkânında bir kaplumbağa,
doldurulmuş bir timsah, sonra
çarpık biçimli balık derileri asılıydı.
Raflarındaysa birtakım boş kutular,

yeşil toprak çanaklar, keseler, küflü tohumlar,
sicim parçaları, kat kat gül kuruları
şöyle seyrek dizilmişti gösterişli olsun diye.
Bu yoksulluğu görünce kendi kendime demiştim ki:
Günün birinde insana zehir gerekirse,
Mantua'da satmanın cezası ölüm de olsa,
işte bu zehri satacak bir zavallı sana.
Ah, ihtiyacımdan önce davranmış bu düşünce,
o zehri bana bu muhtaç adam satacak işte.
Aklımda kaldığına göre, evi bu olacak.
Tatil olduğu için, dükkânını kapamış zavallıcık.—

(Eczacı girer.)

ECZACI

Kim o bağıran?

ROMEO

Buraya gel ahbap. Görüyorum ki yoksulsun.
İşte sana kırk altın, bana bir dirhem zehir ver,
ama çabuk etkileyen, bütün damarlara yayılıp
hayat yorgununu cansız düşüren çeşitten olsun;
ateş alan barut nasıl çılgınca ve çarçabuk
uğursuz topun rahminden dışarı uğrarsa,
nefes de öyle çıksın vücuttan.

ECZACI

Öyle öldürücü zehirler bende bulunur, ama
Mantua yasaları ölüm cezası veriyor satanlara.

ROMEO

Böyle tamtakır, sefalet içinde yüzüyorsun da
hâlâ korkuyorsun ölmekten ha?
Açlık yanaklarında yer etmiş,
ihtiyaç ve sıkıntı can çekişiyor gözlerinde,
nefret ve yoksulluk omuzlarına çökmüş:
Sana ne dünya dost ne dünyanın yasaları.
Dünya hiç bir yasa koymuyor seni zengin etmek için,
öyleyse çiğne onu, züğürtlükten kurtul, al şunu.

ECZACI

Arzum değil, yoksulluğum razı oluyor.

ROMEO

Ben de yoksulluğuna veriyorum parayı, arzuna değil.

ECZACI

Şunu herhangi bir sıvıyla karıştırıp içiver;
hani sende yirmi kişinin gücü olsa
bitiriverir işini.

ROMEO

İşte altının: insan ruhu için daha beter bir zehir,
şu senin satamadığın zavallı ilâçlardan
daha çok cinayet işliyor bu iğrenç dünyada.
Ben sana zehir satıyorum, sen bana bir şey satmadın.
Hoşça kal, yiyecek al kendine, semir biraz. –
Gel, sen zehir değil panzehirsin,
gel benimle Juliet'in mezarına,
çünkü sen orda gereksin bana.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ SAHNE

Verona. Rahip Lawrence'in hücresi.

(Rahip John girer.)

RAHİP JOHN

Kutsal rahip Lawrence! Hey, kardeş!

(Rahip Lawrence girer.)

RAHİP LAWRENCE

Rahip John'un sesi olsa gerek bu. –
Mantua'dan hoş geldin, ne diyor Romeo?
Düşüncesini yazılı bildirdiyse, ver mektubunu.

RAHİP JOHN

Bana yoldaşlık etsin diye, bizim tarikattan
yalnayak bir rahip aramaya gitmiştim.
Kendisi şehirdeki hastaları ziyaret ediyordu;
onu bulduğumda, şehir muhafızları
kaldığımız evin vebalı olmasından kuşkulanıp
mühürlediler kapıları, bizi dışarı bırakmadılar.
O yüzden Mantua'ya gitmem gecikti.

RAHİP LAWRENCE

Peki mektubumu kim götürdü Romeo'ya?

RAHİP JOHN

Gönderemedim, —işte daha burada—
mektubu size iletecek haberci de bulamadım;
öylesine korkuyorlardı salgından.

RAHİP LAWRENCE

Kör talih! Tarikatimiz üstüne yemin ederim,
sıradan bir mektup değildi bu;
son derece önemli şeylerle yüklüydü,
yerine varmaması büyük bir felâket doğurabilir.
Git Rahip John, bana bir demir kaldıraç bul,
hemen getirip bırak hücreme.

RAHİP JOHN

Şimdi getiririm kardeş.

(Çıkar.)

RAHİP LAWRENCE

Artık yalnız gitmem gerek mezarlığa.
Güzel Juliet üç saat içinde uyanacak;
bu olup bitenleri Romeo'ya bildirmedim diye
bana çok kızacak, ama bir daha yazarım Mantua'ya,
Romeo gelinceye dek saklarım onu hücremde.
Bir ölünün mezarına kapatılan zavallı, canlı ceset!

(Çıkar.)

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Bir mezarlık ve içinde Capulet'lerin mezar mahzeni.

(Paris, uşağı ile girer, uşağın elinde meşale ve çiçekler vardır.)

PARIS

Meşaleni bana ver oğlum; hadi sen uzakta dur.
Yok, söndürüver, görünmek istemiyorum.
Şu serviler altına boylu boyunca uzan,
daya kulağını yankılayan zemine;
kazılan mezarlardan gevşeyip yumuşamış
toprak üstünde yürüyen her ayağın sesini
duyarsın böylece; o zaman bana ıslık çal,
ben de anlarım ki yaklaşan biri var.
Ver o çiçekleri bana, dediğimi yap, hadi.

UŞAK *(Kendi kendine.)*

Bu mezarlıkta yalnız kalmaktan
hani korkar gibiyim biraz,
ama göze alacağım.

(Çekilir.)

PARIS

Güzel çiçek, çiçeklerle süslüyorum gelin yatağını,—
—ah yazık! başına örtü olmuş taş toprak—
her gece kokulu sulardan çiğler yağdırırım
üstlerine, ya da gözyaşları, ahlardan damıtarak.
Senin için yapacağım tören kendimce
mezarını süsleyip ağlamak olacak her gece.

(Uşak ıslık çalar.)

Çocuk işaret verdi, gelen var;
hangi lânetlik ayaktır ki bu,
benim gerçek aşkımın törenini bozmak için
bu gece buraya geliyor böyle?
Ne, hem de meşaleyle ha! Ey gece, gizle beni biraz.

(Çekilir.)

(Romeo ile Balthasar girer; Balthasar'ın elinde meşale, kazma vesaire.)

ROMEO

Şu kazımayla demir kaldıracı bana ver.
Dur, şu mektubu al,
sabah erkenden ilet babama.
Işığı versene. Canını seviyorsan emrimi dinle:
Ne duyarsan duy, ne görürsen gör, uzak kalacaksın,
sakın benim işime karışayım deme.
Benim bu ölüm yatağına inmem
sevgilimin yüzünü görmek için biraz,
ama asıl nedeni, onun ölü parmağından
değerli bir yüzüğü almak; o yüzüğü
önemli bir iş için kullanınam gerek benim.
Onun için, sen git artık. Ama bak, kuşkulanıp
neler yapacağımı gözetlemek üzre geri gelirsen,
gökler hakkı için, gövdeni eklem yerlerinden ayırır,
şu mezarın üstüne serperim parçalarını.
Zaman da, benim niyetim de vahşi, çılgın,
aç kaplanlardan, kükreyen denizlerden
daha kızgın, daha amansız.

BALTHASAR

Gidiyorum efendim, tedirgin etmem sizi.

ROMEO

Bana dostluğunu göstermiş olursun böylece.
Al şunu, ömrün uzun ve mutlu olsun;
hoşça kal ahbap.

BALTHASAR *(Kendi kendine.)*

Ne olursa olsun, saklanacağını şuralarda bir yere;
bakışları bana korku veriyor, niyeti pek tekin değil.

(Çekilir.)

ROMEO

Ey iğrenç kursak, ey ölümün rahmi,
ey yeryüzünün en değerli lokmasını yutan,

senin o çürük çenelerini zorla ayıracağım,

(Mezarı açar.)

ağzına daha fazla yiyecek tıkacağım, inadına!

PARIS

Benim sevgilimin kuzenini öldürüp
sürgün edilen mağrur Montague bu;
kuzenimin acısından öldüğü sanılıyor
o güzel yaratığın; şimdi de gelmiş,
kim bilir cesetlere ne alçakça bir iş yapacak.
Hemen yakalamalı.

(İleri çıkar.)

Bırak şu dinsizce işi, aşağılık Montague!
Öç almayı ölümden öteye vardırmak olur mu?
Hüküm giymiş alçak, tevkif edeceğim seni.
Söz dinle, benimle gel, ölmen gerek çünkü.

ROMEO

Ölmem gerek, doğru; ben de onun için geldim buraya.
Gel soylu genç, umutsuz bir adamı kışkırtma;
kaç buradan, bırak beni; şu gidenleri,
aramızdan ayrılanları düşün;
onlar sana korku versin. Yalvarırım delikanlı,
beni kızdırıp bir günah daha sarma boynuma.
Alı, git! Gökler hakkı için,
seni kendimden çok seviyorum, çünkü ben
kendime karşı silâhlanıp geldim buraya.
Durma, git artık; yaşa da, ilerde bir gün, de ki:
«Beni kaçmaya zorladı bir delinin merhameti.»

PARIS

Boşuna yalvarıp durma böyle,
suçlu olduğun için seni tevkif edeceğim.

ROMEO

Beni kışkırtıyorsun ha? Al öyleyse oğlum!

(Vuruşurlar.)

UŞAK

Tanrım, döğüşüyorlar! Gidip bekçiyi çağırayım.

(Çıkar.)

PARIS

Ah, vuruldum! — *(Düşer.)* Merhametin varsa,
aç şu mezarı da Juliet'in yanına yatır beni.

(Ölür.)

ROMEO

İnan olsun, yerine getireceğim dileğini. —
Şu yüzü bir inceleyeyim: Mercutio'nun akrabası
soylu kont Paris bu! Yolda atla gelirken
neler diyordu uşağım? Altüst olan ruhum
onu dinlemiyordu. Sanırım
Paris, Juliet'le evlenecek demişti bana;
öyle dememiş miydi? Yoksa düşümde mi gördüm?
Yoksa Juliet'in adını duyunca sapıttım da
bana mı öyle geliyor? —Ah, ver elini,
adı felâket kitabına adımla yazılan!
Muhteşem bir mezara gömeceğim ben seni.
Mezara mı? Yoo, pencereli bir kuleye,
ey canına kıyılmış delikanlı!
Çünkü burda yatıyor Juliet, onun güzelliği
bol ışıklı bir şölen yerine çeviriyor bu mahzeni.
Bir ölünün gömdüğü ölü, yat orada sen. —

(Paris'i mezara kor.)

Ölüm yaklaşırken insanlar çoğu kez
amma neşeli oluyorlar! Buna
ölümden önce çakan şimşek derlermiş. —
Ama ben nasıl şimşek diyebilirim buna? —
Ah sevgilim! Karım benim!
Nefesinin balını emen ölüm
güzelliğine el sürememiş daha;
sen yenilmemişsin, güzellik sancağı
daha kıpkızıl dudaklarında, yanaklarında;
solgun ölüm bayrağı oraya çekilmemiş. —

Tybalt, yatıyor musun orda, kanlı kefeninde?
Gençliğini bölen bu ellerle
düşmanının gençliğini ikiye biçmekten başka
ne gibi bir iyilikte bulunabilirim sana?
Bağışla beni kuzenim! —Ah, sevgili Juliet,
niçin böyle güzelsin hâlâ? Yoksa inanayım mı
o elle dokunulmaz ölümün sana gönül verdiğine,
o iğrenç canavarın seni bu karanlıkta
sevgilisi olasın diye sakladığına?
Bundan korktuğum için yanında duracağım,
bu karanlık gecenin sarayından
ayrılmıyacağım bir daha; burada, burada kalacağım
sana hizmetçilik eden böceklerle birlikte;
ah, burada sonsuzca dinleneceğim,
şu dünyanın yorduğu bedeni
kurtaracağım uğursuz yıldızların boyunduruğundan.—
Ey gözler, son kez bakın!
Ey kollar, son kez kucaklayın!
Ve siz, ey dudaklar, nefes kapıları,
hakka uygun bir öpüşle mühürleyin
aç gözlü ölümle yaptığım bu süresiz anlaşmayı!
Gel acı ilâç, gel ey tatsız kılavuz!
Ey umutsuz kaptan, deniz tutmuş şu yorgun tekneyi
yalçın kayalara bindiriver artık!
Sevgilimin şerefine!

(İçer.)

Ey doğru sözlü eczacı!
Çabuk etkiliyor ilâçların.—
İşte bir öpücükle ölüyorum.

(Ölür. Mezarlığın öbür ucundan Rahip Lawrence, elinde bir fener, kazma kürekle girer.)

RAHİP LAWRENCE

Tanrı yardımcım olsun! Bu gece amma da çok
takılıyor ayaklarım mezarlara! —Kim var orada?

BALTHASAR

Bir dost, sizi yakından tanıyan biri.

RAHİP LAWRENCE

Tanrı iyiliğini versin! Söyle bana sevgili dostum,
böceklerle gözsüz kafataslarına boş yere ışık veren
şu meşale neyin nesi? Yanılmıyorsam,
Capulet'lerin mezarlığında yanıyor.

BALTHASAR

Öyle kutsal peder, efendim de orada,
sizin sevdiğiniz biri.

RAHİP LAWRENCE

Kim o?

BALTHASAR

Romeo.

RAHİP LAWRENCE

Ne zamandır orada?

BALTHASAR

Tam yarım saattir.

RAHİP LAWRENCE

Benimle mahzene gel.

BALTHASAR

Korkarım kutsal peder.
Efendim beni gitti biliyor.
«Burda kalıp ne yaptığımı gözetlersen,
seni öldürürüm» diye tehdit etti beni.

RAHİP LAWRENCE

Kal öyleyse, ben yalnız giderim. —Korku geliyor içime,
ah, çok korkuyorum kötü bir şey olmasından.

BALTHASAR

Şurda, serviler altında uyurken bir düş gördüm,
efendimle bir başkası dövüşüyordu,
efendim öldürdü onu.

RAHİP LAWRENCE

Romeo! *(İlerler.)*
Eyvah, eyvah! Şu mahzenin taştan eşiğini
lekeleyen bu kan da ne böyle?
Ne demek oluyor bu sessiz yerde
böyle sahipsiz ve kanlı duran bu kılıçlar?

(Mezara girer.)

Romeo! Ah solmuş! O da kim? Ne, Paris de mi?
Hem de kana batmış ha? Hangi zalim saat
yüklenmiş suçunu bu yürekler acısı durumun! —
Kız kımıldıyor.

(Juliet uyanır.)

JULIET

Ey beni avutan rahip! Efendim nerde?
nerde olmam gerektiğini iyi hatırlıyorum,
burdayım işte. Nerde Romeo'm?

(İçerden gürültü gelir.)

RAHİP LAWRENCE

Bir gürültü işittim. —Haydi kızım, gel,
bu ölüm, salgın ve tabiata aykırı uyku yuvasından
çık artık. Karşı koyamıyacağımız bir güç
altüst etti tasarladıklarımızı; gel, gel gidelim,
İşte koynunda ölü yatıyor kocan,
Paris de öyle. Gel, seni bir manastıra,
kutsal rahibeler arasına yerleştireyim.
Bir şey sorma, bekçi geliyor çünkü.
Gel gidelim Juliet'ciğim
daha fazla kalmayı gözüm kesmiyor.

(Çıkar.)

JULIET

Git, git buradan sen, ben gelmiyeceğim. —
Bu da ne? Sadık sevgilimin elinde bir şişe ha?
Zehirden olmuş demek vakitsiz göçmesi. —
Cimri! Hepsini içmiş! Bana yoldaş olacak

bir damlacık bile bırakmadın demek?
Ben de dudaklarını öpeyim,
orada, o vaktiyle hayat veren yerde
bir parça zehir kalmıştır olaki.

(Romeo'yu öper.)

Dudakların sıcak!

I. BEKÇİ *(içerden)*
Yol göster oğlum, ne tarafta?

JULIET
Gelen var ha? Elimi çabuk tutayım öyleyse.—
Ey mutlu hançer!

(Romeo'nun hançerini kaparak)

Senin kının burası!

(Hançeri göğsüne saplar.)

Paslan orda, ben de öleyim.

(Romeo'nun cesedi üzerine düşer, ölür. Bekçi, Paris'in uşağı ile girer.)

UŞAK
İşte burası, şu meşalenin yandığı yer.

I. BEKÇİ
Yerler kan içinde, arayın mezarlığı,
birkaçınız gidin, yakalayın kimi bulursanız.

(Birkaç kişi çıkar.)

Ne acıklı görünüş! İşte cansız yatıyor Kont,
iki gündür burda gömülü kalan Juliet
kanlar içinde, sıcak, yeni ölmüş daha.—
Gidin, Prense haber verin, Capulet'lere koşun,
kaldırın Montague'leri; birkaçınız da arayın.—

(Öbür bekçiler de çıkarlar.)

Bu acıklı şeyleri taşıyan zemini görüyoruz,
ama bu yürekler acısı şeylerin gerçek zeminini
anlıyamayız iyice bir araştırmadan.

(Bekçilerden birkaçı Balthasar'la girer.)

II. BEKÇİ

İşte Romeo'nun uşağı, mezarlıkta bulduk.

I. BEKÇİ

Prens gelinceye dek alıkoyun.

(Rahip Lawrence bir başka bekçiyle girer.)

III. BEKÇİ

Bu da titreyen, iç çekip ağlayan bir rahip;
mezarlığın kenarından geçerken
elinden aldık bu kazmayla küreği.

I. BEKÇİ

Pek şüpheli bir adam! Rahibi de alıkoyun.

(Prens maiyetiyle girer.)

PRENS

Böyle erken saatte baş gösterip
bizi yatağımızdan kaldıran felâket de ne?

(Capulet, Lady Capulet ve başkaları girer.)

CAPULET

Ne var ki böyle bağrışıyorlar ortalıkta?

LADY CAPULET

Sokaklarda kimi «Romeo» diye bağırıyor,
kimi «Juliet», kimi de «Paris» diye;
hepsi de bağrışıp çağrışarak
koşuyor bizim mezarlığa doğru.

PRENS

Nedir kulaklarımızı ürperten bu dehşet?

I. BEKÇİ

Prensim, işte Kont Paris cansız yatıyor burda,

Romeo ölü; daha önce ölen Juliet de
yeni ölmüş, soğumamış daha.

PRENS

Arayın, sorun, öğrenin nasıl işlenmiş bu iğrenç cinayet.

I. BEKÇİ

Bir rahip, bir de ölen Romeo'nun uşağı yakalandı,
şu ölülerin mezarlarını açmaya elverişli
araçlar vardı ellerinde.

CAPULET

Tanrım! — Hanım, bak nasıl kan akıyor kızımızdan!
Bu hançer yanılmış, çünkü bak
kını boş duruyor Montague'nin böğründe;
kızımızın göğsünü kın sanıp
oraya girmiş yanlışlıkla!

LADY CAPULET

Aman ya Rabbi! Bu ölüm manzarası
geçkin yaşımı mezara çağıran bir çan gibi.

(Montague ve başkaları girer.)

PRENS

Gel Montague, erken kalkmışsın,
ama oğlun ve mirasçın
senden erken davranmış yatmak için.

MONTAGUE

Ah efendimiz, dün gece karım öldü.
Oğlumun sürülmesinden duyduğu keder
nefesini tıkadı. Başka ne gibi bir acı var
bu yaşımda bana karşı fesat tasarlayan?

PRENS

Bakarsan görürsün.

MONTAGUE

Ah görgüsüz! Edebe sığar mı bu,
babandan önce nasıl girersin mezara?

PRENS

Biz bu belirsizlikleri aydınlatıncaya dek,
nasıl başladılar, neden böyle son buldular,
bütün bunları bir bir öğreninceye dek
çığlıkların ağzını mühürleyin biraz;
daha sonra dertlerinize önderlik ederim,
hatta ölüme dek kılavuz olurum size.
Bu arada kendinizi tutun da,
felâket sabrın kölesi olsun.
Getirin şüpheli görülen kişileri.

RAHİP LAWRENCE

Zaman ve yer bana karşı olduğu için,
bu korkunç cinayetten dolayı
benden şüphe ediliyor en çok,
oysa benim elimden ne gelir ki...
İşte karşınızdayım, ister suçlayıp
yargılayınız beni, ister mazur görüp bağışlayınız.

PRENS

Bu konuda ne biliyorsan hemen anlat öyleyse.

RAHİP LAWRENCE

Kısaca anlatayım, çünkü soluğum
sıkıcı bir öykü kadar uzun değil.
Şurda ölü yatan Romeo şu Juliet'in kocasıydı,
orda ölü yatan Juliet de Romeo'nun sadık karısı.
Onları ben evlendirdim; gizlice evlendikleri gün
Tybalt'ın son günüydü, onun vakitsiz ölümü
bu şehirden sürülmesine sebep oldu yeni güveyin;
onun için yanıyordu Juliet, Tybalt için değil.
Siz onu kederle kuşatılmaktan kurtarmak için
nişanlayıp zorla vermek istediniz Kont Paris'e;
o zaman bana geldi, çılgın bakışlarla yalvarıp
onu bu ikinci evlilikten kurtarmamı istedi,
yoksa kendi canına kıyacaktı hücremde.
Derken ben de sanatıma başvurup
kendisine bir uyku ilâcı verdim;
etkisi tasarladığım gibi oldu,

ölü görünüşü sağladı Juliet'e.
Romeo'ya da yazdım bu ara,
bu korkunç gecede buraya gelmesini,
ilâcın etkisi sona ererken, iğreti mezarından
Juliet'i kaldırmaya yardım etmesini bildirdim.
Ama mektubumu götüren rahip John
bir kaza yüzünden geciktiği için
dün gece geri getirdi bana mektubu.
Derken tek başıma,
önceden kararlaştırılan uyanma saatinde
onu almaya geldim aile mezarlığından;
Romeo'ya uygun bir şekilde haber verinceye dek
onu kendi hücremde saklamaktı niyetim.
Ama ben, uyanma vaktinden biraz önce geldiğimde
ölü buldum burda soylu Paris'le sadık Romeo'yu.
Juliet uyandı, yalvardım ona burdan çıkıp
Tanrının bu işine sabırla katlansın diye;
derken bir gürültüden ürküp dışarı kaçtım,
o pek umutsuz olduğundan benimle gelmemişti,
anlaşılan o sıra kıymış kendi canına.
Bütün bildiklerim bu kadar,
dadısının da haberi var bu evlenmeden.
Bu olup bitenlerde en ufak bir şey
benim hatam yüzünden ileri gelmişse,
en ağır cezaya uğratılıp
vaktinden önce feda olsun şu geçkin ömrüm.

PRENS

Biz seni her zaman kutsal bir kişi bildik.—
Romeo'nun uşağı nerde?
O ne diyor bu olanlar için?

BALTHASAR

Efendime Juliet'in ölüm haberini ben götürdüm;
at kiralayıp hemen geldi Mantua'dan buraya,
bu aile mezarlığına. Daha önce de
bu mektubu babasına vermemi söylemişti;
mahzene girerken, buradan uzaklaşıp

kendisini yalnız bırakmam için
ölümle tehdit etti beni.

PRENS

Ver o mektubu bana, bir bakayım.—
Bekçiyi kaldıran uşağı nerde kontun?—
Bana bak, efendin ne yapıyordu burada?

UŞAK

Sevdiğinin mezarını çiçekle süslemeye gelmişti.
Sen uzak dur dedi bana, ben de sözünü tuttum.
Derken biri ışıkla geldi mezarı açmak için,
efendim hemen kılıç çekti ona,
ben de bekçiyi çağırmaya koştum.

PRENS

Bu mektup doğruluyor rahibin sözlerini,
nasıl seviştiklerini, kızın ölüm haberini.
Yoksul bir eczacıdan zehir aldığını,
bu mahzene ölmek için,
Juliet'le yatmak için geldiğini yazıyor burada.—
Nerde şu bizim düşmanlar? —Capulet! —Montague!
Bakın nasıl bir cezaya uğradı nefretiniz,
Tanrı neşenizi sevgiyle öldürmenin yolunu buldu.
Ben de, sizin kavganıza göz yummakla
iki akrabamdan oldum. Hepimiz cezalandık.

CAPULET

Ah kardeşim Montague, ver elini bana.
Kızımın mirası bu, fazlasını isteyemem.

MONTAGUE

Ama ben sana verebilirim fazlasını!
Som altından bir heykelini dikeceğim kızının,
Verona bu adla bilindiği sürece
vefalı ve sadık Juliet'inkinden üstün
hiç bir heykel dikilmeyecek.

CAPULET

Romeo da aynı ihtişamla duracak

karısının yanında.
Zavallı kurbanları düşmanlığımızın!

PRENS

Hüzünlü bir barış getiriyor bu sabah bize,
güneş kederinden yüzünü göstermiyor.
Gidip uzun uzun konuşalım bu üzücü şeyleri.
Kimi bağışlanacak, kimi ceza görecek.
Daha acıklı öykü duyulmamıştır, bilin,
bu öyküsünden Romeo'yla Juliet'in.

(Çıkarlar.)

BİLGİ YAYINLARI

1. Ingmar Bergman YABAN ÇİLEKLERİ — Tezer Sümer
2. Jean Tardieu SEKİZ OYUN — Yıldırım Keskin
3. Cahit Atay KARALARIN MEMETLERİ
4. Cahit Atay SULTAN GELİN
5. Albert Camus SANATÇI VE ÇAĞI — Yıldırım Keskin
6. Oppenheimer BİLİM VE SAĞDUYU — Onur Öymen
7. Turgut Özakman DUVARLARIN ÖTESİ
8. A. de Saint-Exupéry KÜÇÜK PRENS — Cemal Süreya - R. Tomris
9. Güner Sümer BOZUK DÜZEN
10. Orson Welles YURTTAŞ KANE — Nijat Özön
11. Giovanni Guareschi DON CAMILLO VE ŞEYTAN — Yurdakul Fincancı
12. Güngör Dilmen MİDASIN KULAKLARI
13. Friedrich Dürrenmatt DURUŞMA GECESİ — Cenap Yılmaz
14. Anton Çehov TÜTÜNÜN ZARARLARI
    BİR EVLENME TEKLİFİ
    AYI
    SAYFİYEDE YAZ — Yılmaz Gruda
15. Yakup Kadri Karaosmanoğlu SODOM VE GOMORE
16. Albert Camus BİR ALMAN DOSTA MEKTUPLAR — Suat Tuygan
17. Cahit Atay PUSUDA
18. Aisopos EZOP MASALLARI — Tarık Dursun K.
    Desenler: Aslı - Turhan Selçuk
19. Gustave Janouch KAFKA İLE KONUŞMALAR — A. Turan Oflazoğlu
20. Akutagava RAŞOMON — Tarık Dursun K.
21. Pudovkin SİNEMANIN TEMEL İLKELERİ — Nijat Özön
22. Yakup Kadri Karaosmanoğlu HÜKÜM GECESİ
23. Ingmar Bergman YEDİNCİ MÜHÜR — A. Turan Oflazoğlu
24. Marguerite Duras MODERATO CANTABILE — Bertan Onaran
25. Albert Schweitzer ÇOCUKLUĞUM VE GENÇLİĞİM — Yurdakul Fincancı
26. Antonioni GECE — Ülkü Tamer
27. D. H. Lavrence ANKA KUŞU — Akşit Göktürk
28. Truman Capote TIFFANY'DE KAHVALTI — Meral Alakuş
29. Bertrand Russell DÜNYA GÖRÜŞÜM — Cenap Yılmaz
30. Aziz Nesin MEMLEKETİN BİRİNDE HOPTİRİNAM
31. Friedrich Dürrenmatt YUNANLI BİR KIZ ARANIYOR — Akşit Göktürk
32. Cevdet Kudret DİLLERİ VAR BİZİM DİLE BENZEMEZ
33. André Bazin ÇAĞDAŞ SİNEMANIN SORUNLARI — Nijat Özön
34. ON KISA OYUN — Türkçesi Ülkü Tamer
35. Simone de Beauvoir SESSİZ BİR ÖLÜM — Bilge Karasu
36. Anton Çehov İVANOV — Ataol Behramoğlu

37. Nathalie Sarraute YÖNELİŞLER — Mükerrem Akdeniz
38. SAHNEYE KOYMA SANATI — Suat Taşer
39. Eisenstein POTEMKİN ZIRHLISI
Renoir HARP ESİRLERİ
Fort CEHENNEMDEN DÖNÜŞ — Nijat Özön
40. Fakir Baykurt AMERİKAN SARGISI
41. Marguerite Duras BÜTÜN GÜN AĞAÇLARDA — Salâh Birsel
42. Heinrich Böll TRENİN TAM SAATİYDİ — Zeyyat Selimoğlu
43. Behçet Necatigil GECE AŞEVİ (BEŞ KISA OYUN)
44. Yakup Kadri Karaosmanoğlu ZORAKİ DİPLOMAT
45. Ingmar Bergman AYNADAKİ GİBİ-SESSİZLİK Tezer Özlü-Fadıl Taylan
46. Maksim Gorki KÜÇÜK BURJUVALAR — Güner Sümer
47. Roger Martin du Gard POSTACI — Erdoğan Başar
48. Şerif Hulûsi AHMET HAŞİM
49. Güngör Dilmen Kalyoncu KURBAN
50. Bertrand Russell VİETNAM'DA SAVAŞ SUÇLARI Niyazi Atakoğlu
51. Tibor Déry EĞLENTİLİ BİR GÖMME TÖRENİ — Adalet Cimcoz
52. Cervantes DON QUIJOTE -I- — Bertan Onaran
53. Maksim Gorki TOLSTOY'DAN ANILAR — Akşit Göktürk
54. Kemal Tahir DEVLET ANA
55. Cevdet Kudret KARAGÖZ -I-
56. Knut Hamsun PAN — Behçet Necatigil
57. Maksim Gorki AYAKTAKIMI ARASINDA — Vâ-Nû
58. Franz Kafka AMERİKA — Arif Gelen
59. Aiskhylos ZİNCİRE VURULMUŞ PROMETHEUS
Azra Erhat - Sabahattin Eyuboğlu
60. Şevket Süreyya Aydemir İNKILÂP VE KADRO
61. Nijat Özön TÜRK SİNEMASI KRONOLOJİSİ
62. A. de Saint-Exupéry GECE UÇUŞU — Bertan Onaran
64. B. Traven PAMUK İŞÇİLERİ — Adalet Cimcoz
65. Attilâ İlhan YASAK SEVİŞMEK
66. Nâzım Hikmet KEMAL TAHİR'E MAHPUSANEDEN MEKTUPLAR
67. Shakespeare ROMEO İLE JULIET — A. Turan Oflazoğlu
68. Kemal Tahir YORGUN SAVAŞÇI

BİLGİ YAYINLARI ÖZEL DİZİ

1. Prof. Macit Gökberk FELSEFE TARİHİ — 40 Lira
2. Mete Tunçay TÜRKİYE'DE SOL AKIMLAR — 15 Lira
3. Prof. Sadun Aren İSTİHDAM, PARA VE İKTİSADİ POLİTİKA — 20 Lira
4. Nâzım Hikmet KUVÂYİ MİLLİYE — 12,5 Lira
(Resimler: Abidin Dino; Notlar: Cevdet Kudret.)

«Romeo ile Juliet», büyük İngiliz oyun yazarı Shakespeare'in (1564 - 1616) gençlik yıllarında, sanatının ilk döneminde yazdığı eserlerden biridir. Oyunun içindeki bir söze dayanılarak, bunun 1591 yılında yazılmış olabileceği düşünülmektedir. Konusu, İtalyan hikâyecisi Bandello'nun (aşağıyukarı 1485 - 1553) bir hikâyesinden alınmıştır. Oyun, iki düşman ailenin birbirini seven çocuklarının ölümle sonuçlanan mutsuz aşkları üzerine kurulmuştur. «Romeo ile Juliet», bütün dünyada olduğu gibi bizim edebiyatımızda da bugüne değin sık sık ele alınan ve hiç bir zaman eskimeyen, din ayrılığı (Kerem ile Aslı), servet eşitsizliği (Âşık Garip), sınıf ayrılığı (Ferhad ile Şirin) v.b. gibi nedenlerle sevgililerin birleşememesi tema'sını işleyen eserlerin Batı edebiyatındaki en ünlü örneğidir

Eser, aslına uygun biçimde, nazımla çevrilmiştir. Eski ve yeni harflerle basılan çeşitli «Romeo ve Juliet» çevirilerinin en başarılısıdır.

Bilgi Basımevi - Ankara, 1968

7,5 LİRA